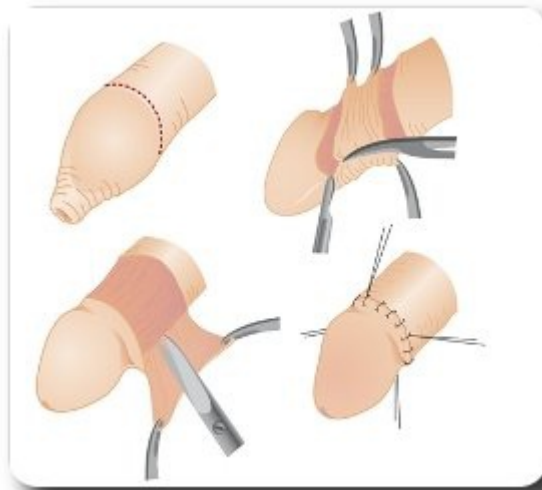

Timo Kinnunen
Särkiniementie 16 A 41
70700 Kuopio
Finland

Avidemux, Acidrip. Thoggen, WinFF, Mobile Media Converter, ja Perl Audio Converter -opas

Esinahkapuhe

Olen kuka olen, ja kuljen missä kuljen. Kuvitellaanpa että olisin kirjailija! Toisinaan viettäisin aikaa Prahassa (ihan itsekseni onanoiden halvan hotellin vessassa), ja joskus taas notkuisin Euroopan reunalla (tarkastellen siellä vinhaa vauhtia lähestyviä peräseinän näkymiä). Tekisin siis vain sitä mikä nyt sattuisi minua kulloinkin miellyttämään, ja paskat minä muista piittäisinkaan. Ja aina kun esiintyisin julkisesti, olisinn yleensä vankassa humalassa, ja aina kun lausuisin jotakin, kirjoittaisivat ihailijat kaiken tarkoin muistiin pieniin, siniruutuisiin vihkoisihinsa. Muistatthän televisiosta uutispätkän jossa **Ahtisaari** tapasi **Jeltsinin** Karjalan kannaksella, ja kirjoitti tarkoin muistiin kaiken mitä **Jetsin** sanoi, siniruudulliseen vihkoonsa, kuten kansakoulunopettajat tapaavat tehdä. Ei se varmaankaan muistanut vaatia Karjalaa takaisin, vaikka onkin sukujaan kannaksen *hanuja*. Noihin aikoihin Karjalan olisi vielä saanutkin takaisin, koska Jetsin totesi rauhan olleen Suomelle epäoikeudenmukaisen - mutta **Ahtisaari** menetti silkkää köpelyyttään *kultaisen hetkensä*, kuten hän muutoinkin missasi urallaan niin monia muitakin oikean valinnan hetkiä, vaikka onkin sittemmin palkittu herrashenkilö. Tokihan muistatte televisiolähetyksen jossa **Ahtisaari** poistui Afrikassa lentokoneen pyöreästä oviaukosta, leveä takapuoli edellä, polvihousuissaan ja sukissaan, ja kuinka tämä ihan kaikkein ensimmäiseksi oli Namibiassa huolissaan, kuinka tasokasta olisi paikallinen ruoka, ja majoitus. Mutta noin yleensä ja erikseen totean: rahalla saa, ja hevosella pääsee, ja joidenkin kohdalla erehtymiset unohdetaan, ja pienimmätkin onnistumiset nostetaan arvoon arvaamattomaan. Ja sitten asiasta taas siihen toiseen asiaan: mitenäs nämä kirjailijat voivat asuskella matkustella alvariinsa ulkomailla? Nehän kirjoittavat pelkästään tomaaneja tai novelleja, tai rustaavat runoja. Tulee tässä väkisinkin mieleen, että mahtavat olla aika hyväpalkkaista väkeä, nämä kirjailijat. Jos minä olisin varakas kirjailija, ja reissuasinkin pitkin maailmaa niinkuin *Reissusulasse*, pitäisi minun lopulta päätyä Heinävedelle luostariin, kuten on jo *Paidanantajassa* kohdallani ennustettu, ja siellä taas *ojustautua* siihen tuttuun, laitimmaiseen keljaan, tuiki välttämättömine viinipulloineni. Kuten tiedämme, tuovat kaikki aidot pyhiinvaeltajat omat viinapullot mukanaan, ja juovat sitten niitä tyhjiksi itse *isän* kanssa rantasaunassa. Näin se *isä* hoitelee poikiaan taas terveeksi. Näistä lopunajan tapahtumista on kuitenkin vielä sängen pitkä matka esimerkiksi siihen tositeveetapahtumaan, kun saavuin kerran ihan itse (nuorena miehenä) Mikkelissä Moisioin mielisairaalan pihamaalle - pyrkimään sinne

mielisairaanhoidajaharjoittelijaksi. Eihän siellä mitään koetta pidetty, mutta kävin näyttämässä papereitani, eli sängen kehoja koulutodistuksiani. Mitä näyttämistä niissäkään oli? Mutta pitihän sitä ainakin jonnekin pyrkiä, ja eritoten mielisairaalaan harjoittelemaan, sillä olin elänyt koko lapsuuteni ja varhaisnuoruuteni mielisairaalaympäristössä, ja kuvittelin tuntevani hullut läpikotaisin. Aika monet tunteistani ihmisistä tekivät töitä mielisairaalassa, ja olivat päässeet asianomaisiin oppilaitoksiin. Noihin aikoihin kukaan ei olisi hyökännyt aseistettuna omaan kouluunsa, koska juuri minkään tuonajan koulun käyminen ei ollut ilmaista, ja ei ollut lainkaan varmaa pääsisikö yhtään mihinkään vaikka olisi pyrkinyt kuinka lujasti hyvänsä. Pyrintätilaisuudessa kaikki pyrkijät asetettiin suuren rakennuksen seinän eteen, ja sitten kaikki kokivat työntää ähkien rakennusta nurin. Niin sitä pungerrettiin. Minäkin pyrin useita kertoja esimerkiksi oppikouluun, ja pääsin lopulta sellaiseen kouluun, jonne ajautuivat kaikki pyrkijöiden jäännöserät. Sielläkin jäin monta kertaa luokalleni - ja silti en olisi koskaan hyökännyt sinne polttopullojen keralla, ja pienoispistoolilla imatralaisia lättähatunalkuja ammuskellen. Miksi olisin tehnyt niin? Kyllä niitä olisi kuitenkin piisannut. Kyse oli siitä, että minulle oli onnistuttu tekemään selväksi, ettei minusta ollut mihinkään, ja että olin vain surkea ääliö. Olin tottunut tähän mielikuvaan, enkä olisi edes uskonut, että asia olisi ammuskelulla parantunut. No, en minä onnistunut kovin hyvin edes mielisairaanhoidoharjoittelussani, sillä kuvittelin, että työnäni olisi pitää seuraa potilaille, ja antaa heille kevyttä kenttäterapiaa. Että pidettäisiin potilaita kädestä, ja ymmärrettäisiin. Väärä oli luuloni, sillä muutoin aina niin hymyilevä, mutta niin luiseva osastonhoitaja teki aika pian selväksi, että harjoittelijan työnä oli siivota potilaiden pieniä kaappeja, ja tarkistaa, ettei siellä ollut mitään luvatonta, kuten ylimääräisiä makeisia ja tupakoita. Sitten harjoittelijan piti petata sänkyjä, ja tarkistaa aina ohimennessään, että sänkyjen peitteet olivat suorassa, ja estää potilaita lepäämästä päivisin sängyissään. Tärkeitä oli myös pudistaa osastojen katoissa killuvat puhtaat lampun kuupat, ja sitten olivat ne ainaiset patjasulkeiset. Kuinka en ollut tuota kaikkea tärkeää itse älynnyt? Soveltuvuuteni alalle olikin välttävä, mutta käytös oli kiitettävä. Samaan aikaan samoilla osastoilla harjoitteli vankimielisairaalaan vauhtia ottanut nuorimies, jonka ilona oli ajaa alastomia potilaita jonossa kylmään suihkuun, niinkuin kotona keskitysleirissä, ja pitää heidän päätään vedenpinnan alla vannassa. Tärkeää oli myös lyödä heitä korville, aina kun hoitajien silmä vältti. Tämä mies sai viitosen soveltuvuudesta alalle, ja viitonen oli korkein numero jonka ne saattoivat antaa. Miekkosen käytös oli myös viitonen. Että opetelkaa siis ainakin käyttäytymään hyvin, niin pettymys huonosta soveltuvuudesta ei käy niin raskaaksi! Olin vielä siihen aikaan ujo ja herkkätunteinen, mutta osasin sanoa sujuvasti kädestä päivää. Osasin myös tanssia polkkaa, jenkkaa, masurkkaa, ja karjapaimenten rivitanssia, ja osasin hokea sujuvasti *dyrihfyyrgeegnooneum*, ja loilottaa *miesiehäämyötyöhyö*, joten eteläkarjalainen perussivistys oli jo tuolloin hyvin hallussa. Tiesin myös mitä merkitsee kun Itävallan keisari pyytää nuorta naista *kotiljonkiin*. Osasin siis kauhistella, kun *Nenaa* ei valittukaan, vaan *Sissi*. No niin. Mikkeli oli noihin aikoihin varsin erilainen kaupunki kuin nykyään; se oli sellainen unelias kuolleiden sielujen autiomaan, täynnä tylsiä puutaloja, ja koko kaupunki oli kaikin voimin jähmettynyt poroporvarilliseen uneensa. En ole lainkaan varma että se olisi vieläkään unestaan herännyt, sillä ainakin puolet kaupungin alkuasukkaista oli jo tuolloin selvästi mielisairaita, tai sitten pohjattoman ahneita. Olen monasti miettinyt, miten joku saattaakin ahnehtia pelkkää tavaraa, koska kuitenkin joutuu lähtemään täältä paljasjaloin, ja monin tavoin riisuttuna. Lappu isovarpaassa. Tännehän ne kerätyt, ja muilta ryöväytyt tavarat kuitenkin jäävät. Toki sielläkin vähäosaisia ajateltiin, ja hulluja hoidettiin, mutta se tehtiin mahdollisimman tyyllä tavalla, ja ainakin Moision mielisairaalan miestenosastolla, sängystä aamulla ylöspotkien. No niin, ja sitten viimeinkin takaisin asiaan! Mennessäni siis ensimmäistä kertaa Moision mielisairaalaan esittäytymään, sairaalan pihamaalla vastaani käveli muuan tiukkailmeinen, pienikokoinen, tummahiuksinen miekkonen, joka oli aivan ilmetty mielisairaalan potilas, niinkuin kuka tahansa rautavaaralainen on ilmetty rautavaaralainen. Ero on korkeintaan hiuksenhieno. Se kysyi minulta suu tiukkana viivana: *tiedätkös sinä kuka minä oikeastaan olen?* Mitäpä minä siihen, nuori, kokematon mies - mutta onneksi mies vastasikin itselleen heti: *minä olen Fantom mustanaamio!* Niinpä tietenkin, kukapas sitä muukaan siinä seistä hojotti. Varmaankin täältä löytyisi pian joukko *Napoleoneja*, faarao *Eknaton*, ja keisari *Nero*, ja kaikki ne muutkin. Kansan keskuudessa kulkeneet, hulluista kertoneet vitsit olivat siis tavoittaneet totuuden. Se oli minun ensimmäinen matkani eteläsavolaiseen hulluuteen. Ja olinpa minä sitten tosiaan kuka tahansa (vaikka sitten *Fantom*), niin ainahan minäkin palaan retkiltäni symbolisesti juuri siihen tuttuun, laitimmaiseen *keljaan*. Saattaisinpä sanoa itse isällekin: *sinä olet ihan pelle* – johon *isä* vastaisi ilahtuneena: *no, niinpäs olenkin!* Tietenkin juuri niin. Niihän sen täytyy tapahtua. Ja sitten kaikki luostarilaiset räjähtäisivät raikuvaan nauruun, niinkuin se muinainen poikajoukko Kahverin kulmalla. Iloista väkeä siellä Etelä-Savossa. Eivät naura itselleen, ja hyvä niin, sillä silloinhan naurusta ei tulisi loppua ollenkaan. Jos sitten joku sanoisi vitsin,

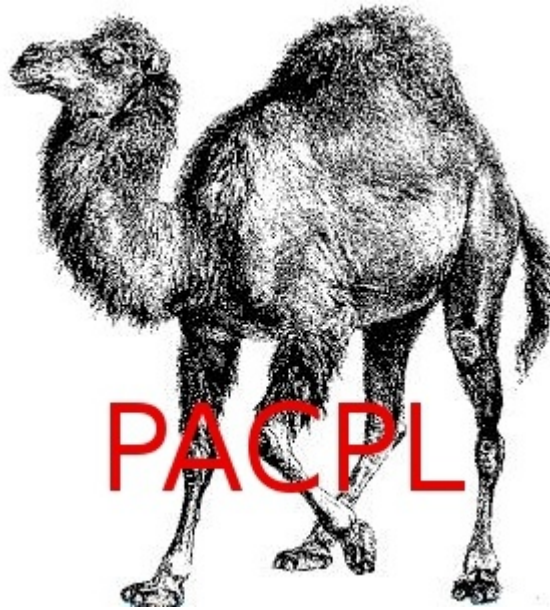
ikäänkuin ilottelun viimeiseksi niitiksi: *Mikkelin rapu ja muikku!* Niin kaikki mikkeliäiset kaatuisivat naurusta läkähtyneinä kuolleina maahan, ja kaupunkiin olisi pakko siirtää länsirannikon kaupunkien porvareita. Omistan tämän pienen *oppaan* peräseksipohjolan vanhoille vaskoolimiehille, ja kaikille kynnellekykeneville kenkäheinänkerääjille Luotson puolella. Siellä ne heinäkengät vaan heittelevät! Erityishuomionsa tässä kiitoskavalkadissa saavat kaikki Paasiveden pankonpäällyspoijat, ja erityisesti siellä aikanaan vaikuttanut opettaja, joilla oli naama ainaisessa hiessä, ihan kuin jollakin *panurajalalla*. Tämä miekkonen juoksi sisareni perässä, joskin turhaan, ja kertoi minulle ottaneensa järvellä *ufokuvia*; se kertoi nauraen väärentäneensä kuvat heilauttamalla kameraa, ja taskulamppua nopeasti pimeässä. Ja piti se tämäkin kertoa – juuri kun minä olin juuri ottamassa ufot vakavasti – ilmiöinä - tai sitten kokonaan ilman! Opettajan ottamat kuvat julkaistiin ainakin sikäläisessä, paikallisessa lehdessä, ihka aitoina ufokuvina, ja tietenkin ne julkaistiin kaikissa suomalaisessa ufolehdissä, jotka painoivat aikakauslehtipaperille lähes kaiken ufoihin liittyvän. Muistanpa vielä senkin kuinka kerran nuorra miessä ollessani, joskin vuosia myöhemmin, olin mukana jossakin filosofian proseminaarissa, keskisuomalaisella verstaalla, jossa muuan mies esitteli tutkimustaan *ufoista ilmiönä*. Oli hupaisaa seurata millä vakavuudella miekkonen oli asiaansa paneutunut. Esitti täysin nauramatta, että ufoja voidaan tarkastella ilmiöinä, tai sitten filosofian objektina. Kuitenkaan paikalle ei saapunut ainuttakaan lentävän lautasen miehistöä, tai edes sellaista, joka olisi sellaisen joskus nähnyt. Tavarasta puhuttiin, vaikka tavara puuttui. Silloin käsitin jotakin oleellista filosofian olemuksesta; että siinä voidaan esittää mitä tahansa, ja käsitellä mitä tahansa sanottua lähes totena asiana, ja todistaa vaikka musta valkeaksi. Voi esimerkiksi sanoa, että kentaurit laukkaavat pitkin Jyväskylän Kauppatatua, koska ei ole ihan mahdotonta, etteikö näin voisi joskus tapahtuakin. Me ihmiset saatamme tosiasialla olla kentaureja, ja vaikka me kuvittelemmekin käyvämmekin jossakin järkevässä työssä, me tosiasialla laukkaamme pitkin Kauppatatua. Siis vähän samaan tapaan kuin scifiromaanissa *Tuubi*, jossa kaikki ihmiset kuvittelivat elävänsä huippunsa kehittyneessä yhteiskunnassa, mutta jossa ne tosiasialla nukkuivat pienissä kopeissa, johon kipusivat nitkuvia köyksiä myöten. Kaikki saatiin aikaan kemikaaleilla, ja niinpä ihmiset kuvittelivat syövänsä ravintoloissa hienoja ruokia, mutta mutustelivatkin tosiasialla vain likuhihnalla kulkevaa harmaata mössöä. Meidän maailmamme on juuri nyt sellainen, ettemme näe itseämme sellaisina kuin olemme tosimmästä olemisestamme. Meistä jokaisen iholla on läheltä tarkastetuna valtavia kraatereita, ja paiseiden muodostamia vuoria, ja useimpien iho on pelkkä ihomatojen täplittämä tasanko, ja useimmilla meistä on perseissämme valtaisia nystermiä. Kaikki riippuu tarkastelukulmasta, ja kaikenlainen tapahtuminen on mahdollista. Eihän siinä tarvita kuin paljon aikaa ja tupakkaa! Samahan se pätee tieteeseen yleensä. Jos esimerkiksi maailmankaikkeuden toimintojen selittämisessä jokin alkaa kanittaa, keksitään vaikka *pimeä aine*, jota ei voi todentaa, eikä tietenkään nähdä – ja jonka olemassaloo ei voida tieteellisesti todistaa – mutta joka on niin kätevä konsti ohittaa valtavia kuiluja niitä näkemättä. Matematiikassa taas voidaan todistamisessa käyttää menetelmänä *onnekasta arvausta*. Kaikkeaa tällaista. No, poliitikot ovat tämän tienneet aina, sillä heidän puhuvat sujuvasti asioista, joita ei ole koskaan ollutkaan, mutta jotka heidän puhessaan tukevat lihaksi ja vereksi. Tämä tulee erityisesti selvästi ilmi lamasta puhuttaessa, jossa poliitikot vetoavat ihmisiin, jotta nämä säästäisivät ja tulisivat vaatimuksissaan hallitusta vastaan – samalla kun rikkaat rikastuvat entisestääänkin, ja syövät heikompiä tieltään. Heiltä ei haluta ottaa mitään, ja heitä ei haateta talkoisiin, niinkuin duunareita. Ketä tässä kaikessa sitten petetään? No, meitä tavallisia kusiaisia, tietenkin. Jos joku uskaltaa sanoa, että huonona aikana rikkaidenkin olisi kaivettava kuvettaan, ja osallistuttava hyvinvointitalkoisiin, sanotaan heti, ettei nyt ole aika sellaisille puheille. No, milloinkas sitten? Tietenkin nousu – ja laskukaudet menevät ja tulevat, mutta huomaa, että köyhällä on aina yhtä vähän rahaa. Köyhällä on aina huono aika, vaikka toisaalta: mikään ei voisi olla enää tämän kurjempaa, eli ei kurjuutta kummempaa. Oikein tässä nauratti pitkäästä ajasta kun näin televisiossa vasemmistopuolueiden edustajien marmattavan siittä, että nyt energiayhtiöön palkattavat uudet huippujohtajat pääsevät jo 62-vuotiaina eläkkeelle, kun duunarien pitäisi kestää 65-vuotiaiksi, ja olla iskussa paljon kauemminkin. Hieman aikaisemmin samat vasemmistopoliitikot jankkasivat, ettei eläkeikää saa nostaa 65-vuoteen. Jutun juju on siinä, ettei kukaan oikeasti huomaa mitään ristiriitaa kun asia sanotaan kahdella tavalla ei aikaan, tai vaietaan visusti joistakin asioista, kuten pääomaverotuksesta, ja sen sellaisista. Useinhan se on niin, että vain ehtoollinen ja sovitus puuttuu, vaikka pappi itse onkin paikalla. Mutta mitä taas tähän oppaaseen tulee, kirjoitin sen lähinnä itselleni, kuten **Sinuhe Egyptiläinen** kirjoitti **Mika Waltarin** myöhemmin uudelleenkirjoittaman teoksen *Sinuhe Egyptiläinen* vain itselleen. Miksen minä voisi kirjoittaa opasta ihan suoraan itselleni, ilman välikäsiä? Minun oppaani tuleekin suureen tarpeeseen, koska olen aika huono-oppinen. Minulle täytyy toistaa opetettavia asioita paljon - mitä nyt kukin milloinkin haluaa opettaa, ja kulloisenkin opettajan on suorastaan pakko jankuttaa: *etkös*

Audiot

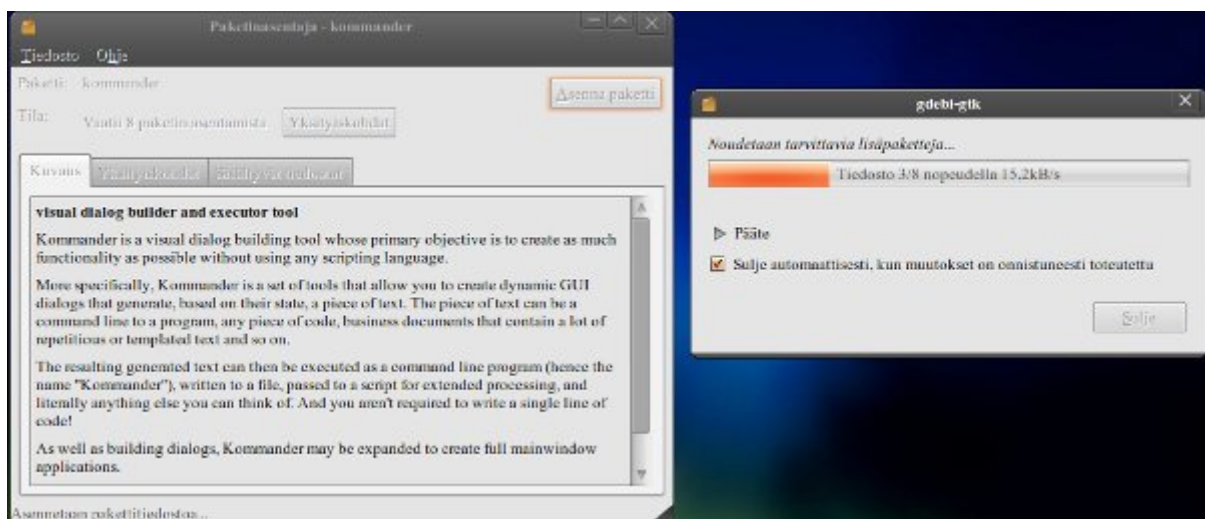
Audiotiedostot sisältävät pelkästään äänellistä materiaalia, ja yleensä niissä on varattuna tietty alue niin sanotuille *tagitiedoille*, joissa kuvataan esimerkiksi sitä, mihin musiikin *genreen* esitys kuuluu, ja kuka – tai ketkä ovat musiikin esittäjiä. Nämä tiedot ovat tärkeitä esimerkiksi silloin kun äänitiedostoja halutaan lajitella ja järjestellä niissä moninaisissa laitteissa, joissa niitä esitetään. Jos tagitiedot on tehty johdonmukaisesti, voi älypuhelin esittää musiikkitiedostot esimerkiksi tekijän mukaan. Tiedoston nimi voi tällöin olla melkeinpä millainen tahansa – kunhan sen tagitiedot ovat oikeita. Me ihmiset ajattelemme, että tiedostonimen pitää olla jollakin tavalla järkevä, mutta itse asiassa on täysin samantekevää, millaisia merkkejä käytetään. Käytetty systeemi asettaa tietenkin rajat sille kuinka pitkiä tiedostonimiä voidaan käyttää, ja myös sille, mitkä merkit eivät ole toivottavia. DOS -käyttöjärjestelmän kulta-aikana oli olemassa merkkejä, joita ei saanut tiedostonimissä käyttää, koska ne olivat järjestelmän itsensä käyttöönnsä varaamia merkkejä. Nykyisin tiedostonimissä voi olla esimerkiksi useampia pisteitä, ja muutoinkin niissä voidaan käyttää melkein kaikkia merkkejä joita järjestelmä tarjoaa. Tietenkin on järkevää antaa musiikkitiedostoille jokin järkevä nimi niin, että jo siitäkin näkee tekijän ja biisin nimen, kuten vaikkapa seuraavasti: **Pekka Mankkonen – Punavyon seuraajat.mp3**. Näin jo tiedostonimestä näkee oleellisimman informaation myös niissä laitteissa, joissa tagimerkinnot eivät toimi. Tällaisia voisivat olla monet DVD -toistolaitteet, jotka eivät osaa näyttää tagitietoja, vaan pelkästään tiedostonimet, ja niistäkin vain katkaistut versiot. On tietenkin olemassa sellaisiakin soittimia, jotka hallitsevat tagimerkintöjä, ja osaavat niitä näyttää. Erilaisia tapoja enkoodata audiotiedostoja on tuhansia, mutta oleellisinta niissä on se, että tiedostojen kokoa pienennetään poistamalla niistä runsaasti vähemmän merkittävää informaatiota. Tämä on paljon hankalampi asia käsittää kuin miltä se tuntuu. Todetaan jo heti aluksi, että ihminen kuulee melkein kaiken mitä hänen ympärillään tapahtuu, eli kaiken mihin värkeissä on varaa. Hän aistii jopa yli – ja aliäänä, joiden varsinaiseen kuulemalla havaitsemiseen hänen aistinelimensä eivät oikeastaan riitä. Musiikkilaitteiden tuottajat tietävät tämä, ja siksi esimerkiksi subbarit tekevät kauppansa. Siksi ihmiset menevät korserteissa eturiviin, jossa saavat pysyviä kuulovaurioita, mutta kun ne bassot ovat niin mahtavat, ja menevät selkäyttimeen saakka. Tiedetään että äänitysvelhot korostavat musiikissa tiettyjä taajuuksia, joiden tietävät vaikuttavan kuulijoihin. Kuuleminen ei ole mikään yhden suhde yhteen -asia. Kuitenkaan ihmiset tarvitsevat kaikesta aistimastaan mökellyksestä vain pienen osan tyydyttävän taidenautinnon saavuttamiseen. Matalat taajuudet ovat ihan mukavia, mutteivät välttämättömiä. Ihminen jopa itse aktiivisesti suodattaa normaalissakin havaitsemistapahtumassa pois turhaa kohinaa, ja kaikkea millä ei ole merkitystä. Tietokoneella tapahtuvassa audiotiedostojen kompressoinnissa edetään matemaattisesti, joskin tavoitellen ihmisen tapaa karsia aistidataa. Alikeistakoodauksessa äänisignaali jaetaan jollakin periaatteella alitaajuuskaistoiksi, ja jokaiselle niistä lasketaan peittokäyrä (*masking curve*), eli kynnyks, jota vaimeammat äänet häipyvät korvan kuulumattomiin. Käyrä lasketaan enkooderiin sisäänrakennettujen psykoakustisten parametrien avulla, ja se riippuu paitsi jostakusta kaistasta itsestään, myös muista samanaikaisista kaistoista ja näitä seuraavista kaistoista. Kaistat koodataan uudelleen sellaisella resoluutiolla, että kvantisointivirhe pysyy peittokäyrän alapuolella. Tästä seuraa se, että tietty kaista voidaan enkoodata pienemmällä bittimäärällä, ja tästä johtuvasta lisääntyneestä häiriöstä (pienempi signaali-häiriö -suhde) ei ole haittaa, koska sitä ei kuitenkaan kuulla. Jotkut vaimeat alikanavat voidaan jopa tiputtaa kokonaan pois. Alikeistakoodauksessa tapahtuu siis tarkouksellista hävikkiä, mutta käytännössä normaalikuulija ei havaitse eroa alkuperäiseen, jos koodauksen käytetty psykoakustinen malli on oikein viritetty. Mukana on myös muita tekijöitä, kuten se, että kuunneltaessa musiikkia esimerkiksi joltakin karvahattutason laitteelta, hyväksymme psykologisesti esityksen parhaana mahdollisena, koska vain harvoin voidaan tehdä mitään vertailuja. Esimerkiksi **.MP3** -tiedostojen keho laatu ei paljastu kehoimmillakaan nappikuulokelaitteilla, koska ne toistavat kaiken sisältämänsä musiikin samalla tavalla, mutta jos käytetään samanaikaisesti niiden rinnalla huipputason toistolaitteita, tavallinen ihminenkin voi havaita eron, ja todeta kehnosti enkoodatuissa **.MP3** -tiedostoissa niiden toistossa kuuluvan, metallisen sävyn. Todelliset hifimiehet ja naiset käyttävät mielellään mahdollisimman vähän pakattuja tiedostoja, joissa on mahdollisimman suuri otostaajuus. Mutta normaaleissa korvalappustereioissa laadulla ei ole samanlaista merkitystä. Voi kuitenkin sanoa, että tietokoneissa äänimateriaali on aina kvantisoitu, eli kyseessä on periaatteessa aina epäjatkuva esitys. Koska ääntä esitetään tietokoneissa aina joissakin ääniformaateissa, tarvitaan erilaisia konversio-ohjelmia,

joilla niitä muunnetaan toisiin formaatteihin (jos sellaisia tarvitaan), joista erään ovat muita yleisempiä, ja siten monikäyttöisempiä. Joissakin tapauksissa .AAC on parempi vaihtoehto kuin .MP3, koska edellisten vaatima levytila on huomattavasti pienempi, ja ne latautuvat netissä paljon nopeammin, vaikka näidenkin laatueroa on vaikeaa kuulla normaalilaitteilla. Äänitiedostojen käyttötapa, ja laitteiden sanelemat ehdot määrittävät sen, mikä formaatti on kulloinkin paras. Yleisesti voi sanoa, että vaikka äänitiedostot olisikin tarkoitettu multimediatelefonisiin, kannattaa ne enkoodata niihinkin mielellään stereona, ja keskilaatuisina, koska silloin ne voidaan ajaa ulkoisten vahvistinlaitteiden läpi, ja niiden laatu välttää varmasti normaali-ihmisille.

Perl Audio Converter ja XRECODER

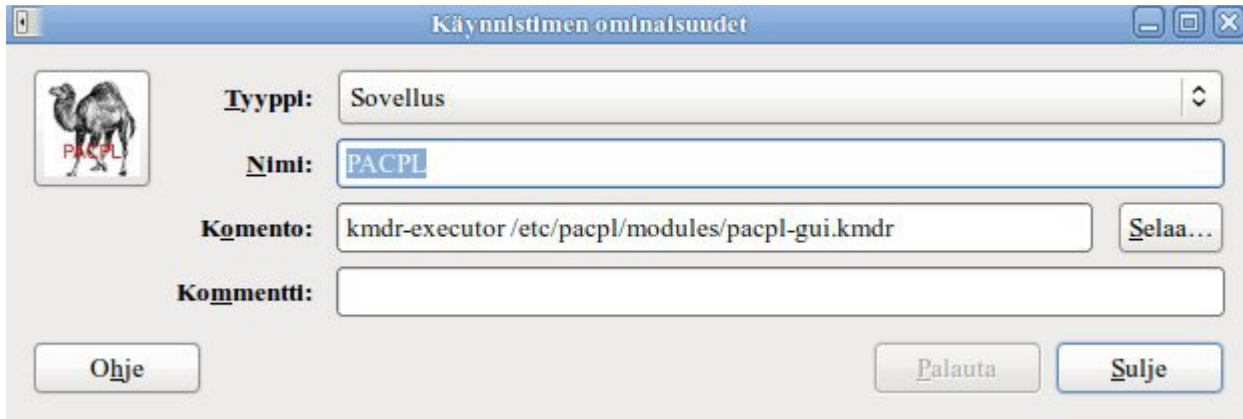

Perl Audio Converter -ohjelma toimii vain linuxissa, vaikka uudemmissa linuxien versioissa sen asentaminen saattaa olla hankalaa. Ylläolevassa kuvassa on itse valmistamani ikoni, jota voi käyttää esimerkiksi PACPL -ohjelman käynnistimen kuvakkeena GNOME -työpöydässä, koska sitä ei ole siinä muutoin saatavissa. Netissä kerrotaan, että ohjelman pitäisi toimia windowsissakin - ainakin uusimmassa **Cygwin** -ohjelmassa, joka on windowsin sisällä toimiva linux. Helpointa PACPL -ohjelman linux-asennus on, jos käytössä on **KDE3** -työpöytä, tai sille asennettu tuki. 64-bittisessä linuxissa, jossa käytössä on **KDE4**, täytyy mainittu **KDE3** -tuki asentaa yleensä erikseen, eli tarkemmin ottaen asennetaan tietyt KDE 3.5.10 -version **Kommander** -ohjelman tarvitsemat kirjat.

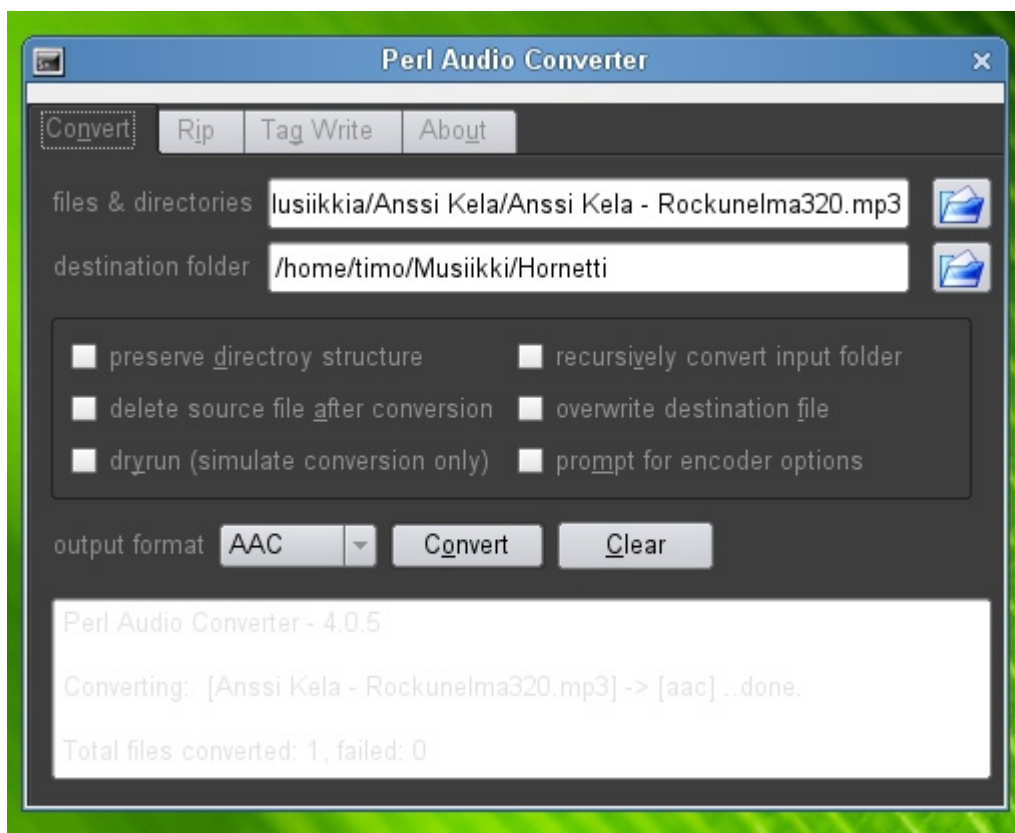

Ylläolevassa kuvassa asennetaan **Kommander** -ohjelmaa GNOME -työpöytään, ja näemme, että asennusohjelma hakee kahdeksan lisätiedostoa, jotka takaavat ohjelman käynnistymisen ja toiminnan. Vaikka PACPL -ohjelma asentuisikin suoraan .deb -tiedostosta, ei sen avulla asennu **pacpl-gui.kmdr**

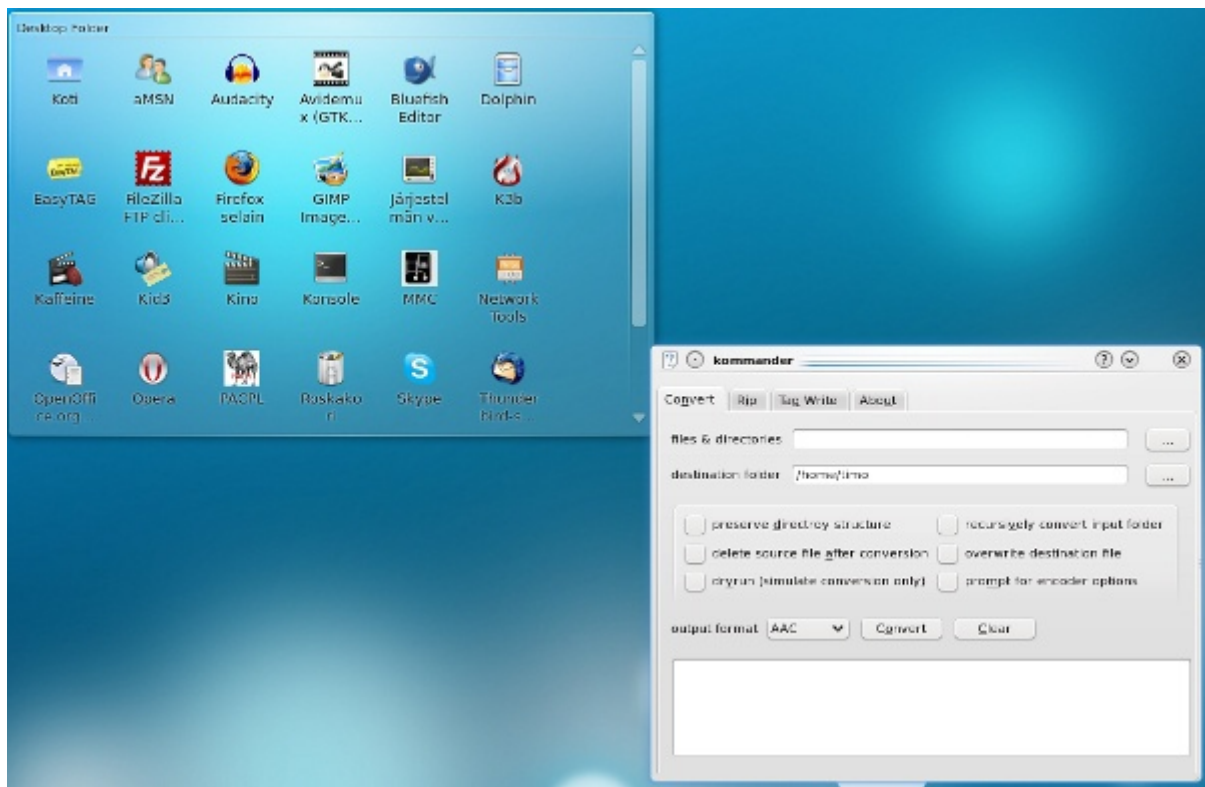
-ohjelmaa, jonka voi hankkia purkamalla **pacpl-4.05.tar.bz2** -paketin kotihakemistoon, ja merkkamalla edellämaitun ohjelman ajokelpoiseksi. Joissakin distroissa **PACPL** -ohjelma täytyy aina asentaa manuaalisesti, koska repoista ei löydy valmiita binaareja ja skriptejä.

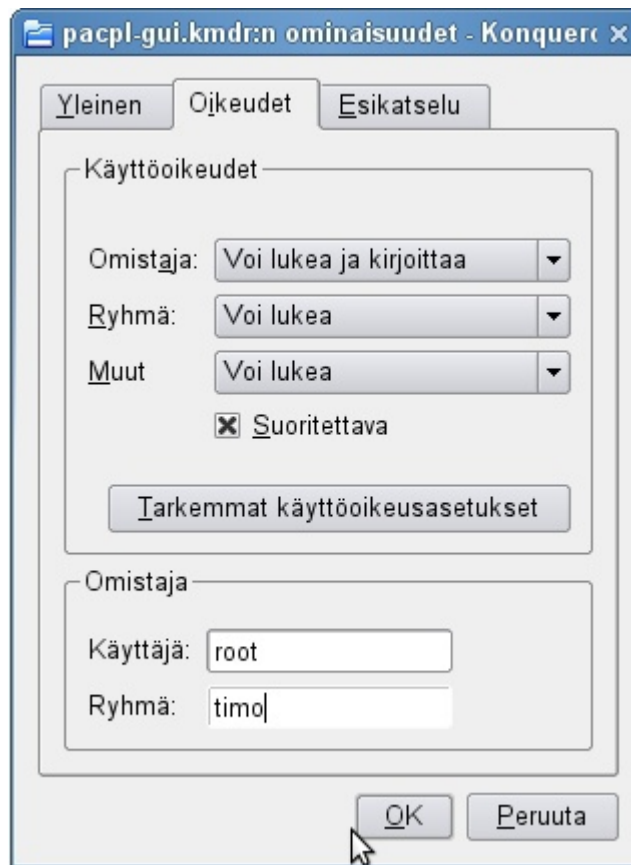
Jos **PACPL** -ohjelmaa halutaan käyttää **GNOME** -työpöydässä, **Ubuntussa** systeemiin pitää asentaa **kommander-kde** -ohjelma, joka on onneksi saatavissa pakettivarastojen kautta. Asennuksen mukana asentuu käynnistyskuvakkeessa tarvittava **kmdr-executor** -ohjelma. Tätä tarvitaan jotta **PACPL** -ohjelma voitaisiin käynnistää käynnistyskuvakkeella. Jollei komponenttia saa asennettua repojen kautta, voidaan yrittää **Kommanderin** erillisasennusta, jolloin tarvitaan tiedosto **kommander_3.5.10-0ubuntu1.i386.deb**. Sen asentaminen vaatii **Ubuntussa** ainakin kahdeksan lisäpaketin asennuksen, jotka noudetaan repoista. Varsinaiset nörtit voisivat varmaankin kertoa tuhansittain erilaisia muitakin tapoja ratkaista tämänkaltaisia kysymyksiä, mutta tällaisia tapoja minä nyt olen itse menestyksellä käyttänyt, vaikka olenkin vain oppimaton pakana. Nörtin ratkaisu voi olla hyvä jossakin tietyssä tapauksessa, mutta muistakaa että ainut todella hyvä ratkaisu on *Kaleva-puku*.

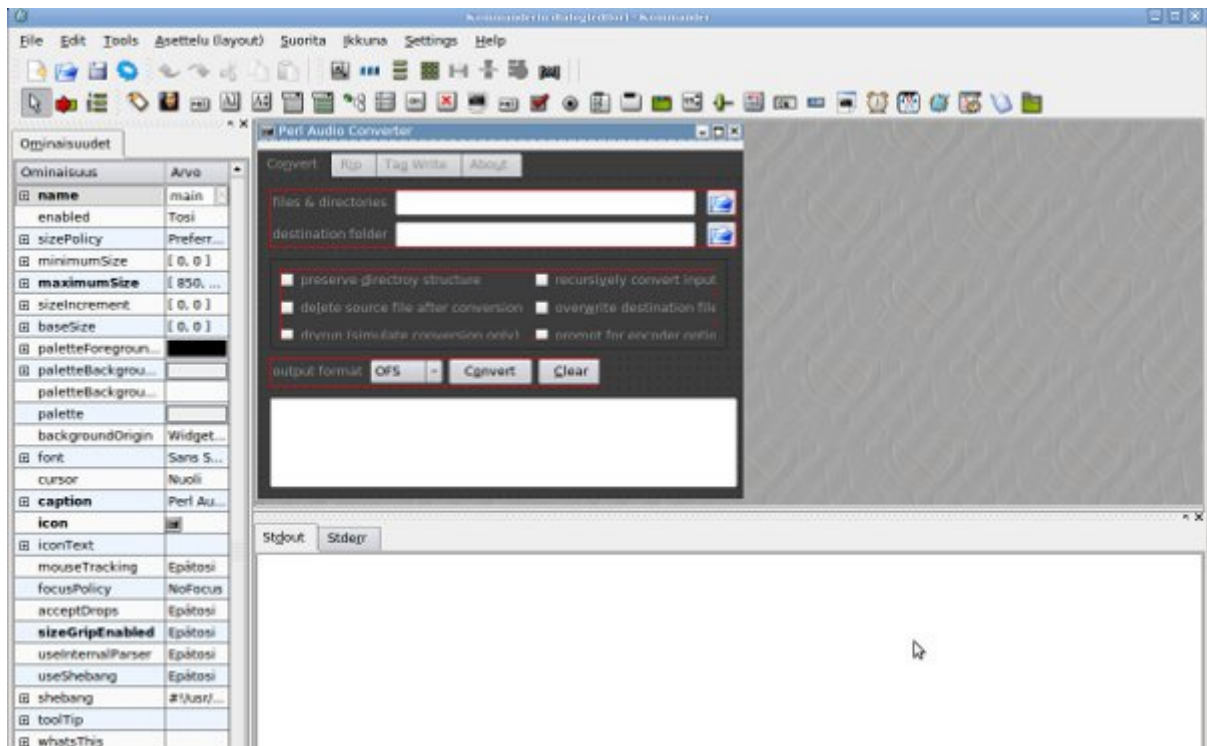
Ylläolevassa kuvassa näet **PACPL** -käyttöliittymän, joka näyttää samalta niin **KDE** kuin **GNOME** -työpöydissäkin. Kuvan esittämässä tapauksessa konvertoin **Anssi Kelan** biisiä *Rock-unelma* **MP3** -formaattista **.AAC** -formaattiin, joka on just passeli nokialaisessa soitettavaksi. **Anssi Kela** ei ole lopultakaan kovinkaan omaperäinen muusikko, mutta yritystä miehellä piisaa. Ja se on hyvä asia se. Itse asiassa se on pääasia.

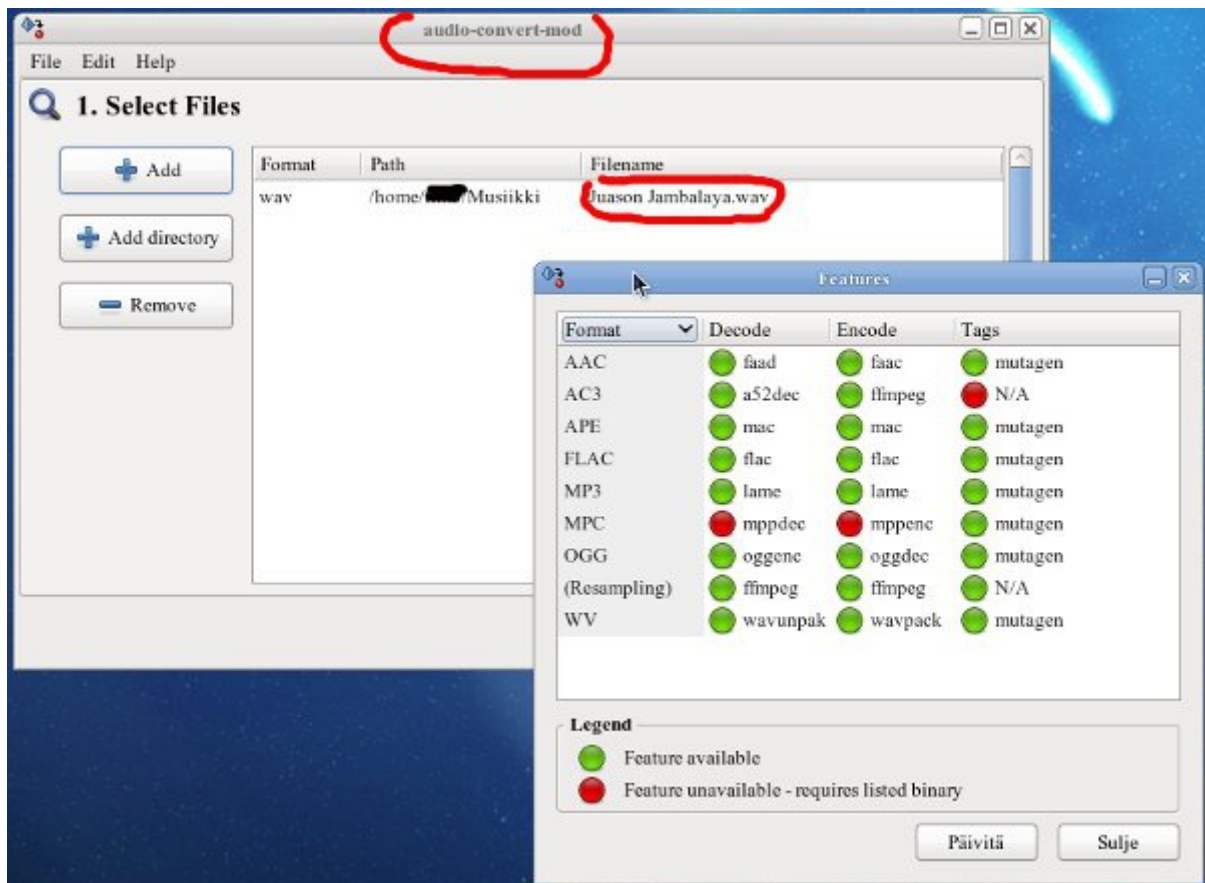
Ylläolevassa kuvassa näet osan **KDE 4** -työpöydästä, jonne olen ympännyt **PACPL** -ohjelman käynnistimen. Helpommallakin voi selvitä, sillä ohjelma voidaan käynnistää suoraan esimerkiksi **Dolphin** -ohjelmasta. Jollei kaipaa mitään käyttöliittymää, kykenee **PACPL** komentoriviltäkin käytettynä luomaan kymmenittäin erilaisia audiotiedostoja, kuten mm. **.APE** ja **.FLAC** -tiedostoja, joista ette ole ehkä koskaan kuulleetkaan, mutta jotka tarkoittavat parempaa äänentoistoa, josta ominaisuudesta on hyötyä kuitenkin vasta sitten kun on varaa hankkia kalliit äänentoistolaitteet. Tämä tapahtuu kuitenkin vasta sitten, kun on saanut kasvatetuksi kunnan päärynäkartalon, ja on tullut hyvinvoivaksi keski-ikäiseksi, ja kalju on kivunnut pitkälti korvien taa – ja nukahtaa rattiin, ja ajaa viattoman tielläkulkijan yli. Jos minua jokin ärsyttää netin kyselypalstoilla, on se, että joku kyselee esimerkiksi ohjeita miten saada halpa äänikortti pelaamaan, ja saa vastaukseksi, että kaupasta saa parilla tonnilla laadukkaita muuntimia, mutta itse kysymykseen jätetään vastaamatta. Tavalliselle *tanelille* on täysin samantekevää esimerkiksi sekin, miten hyvältä **.APE** tai **.FLAC** kuulostaa muutaman tonnin musiikkilaitteistolla toistettuna, kun käytössä on halpa MP3 -soitin ja nappikuulokkeet. Tokihan tiedän eron äänelaadussa, koska minulla on ollut jossakin vaiheessa käytössäni todella laadukkaat *hi-fi* -laitteet, jotka olivat senhetkistä huippua, mutta olisi pitänyt alkaa pykäämään eristettyä kuunteluhuonetta, ja hankkia kunnan touveja ja räätälöityjä liittimiä. Kaiken olisi pitänyt olla huippua. Minun mielestäni musiikkia voi hyvinkin kuunnella huonompilaatuisenakin, sillä ainahan sitä voi kuvitella loput – kuten teknisesti täydellisen konserttitaltioinnin lisäefektit, kuten pieraisut ja rykimiset, ja huokailut. Tarkoittahan *hi-fi* täydellistä ja mahdollisimman luonnollista äänentoistoa. Kympin nappikuulokkeilla nämä jäävät kokematta.

Ylläolevassa kuvassa on tilanne, jossa käytössä on **KDE** -työpöytä, ja jossa muutan **pacpl-gui.kmdr** -ohjelman ajettavaan muotoon avaamalla tiedoston **Konqueror** -ohjelmalla, ja kruksaamalla sen ohjelmalla ajettavaksi. Käyttäjä on tässä tapauksessa **root**, mutta käyttäjä **timo** saa myös luvan käyttää ohjelmaa. Ja miksei saisi, sillä hänhän on tietokoneen hankkinut, ja asentanut siihen linuxin.

Jos vain mielenkiitoa riittää, voi **Kommander** -ohjelmalla luoda omiakin ohjelmia eri tarkoituksiin varten, ja säätää ohjelmien ulkonäköä. Kuvassa esimerkkitapauksena on **PACPL** -ohjelma, jonka käyttöliittymää voi tällä tavoin muokata. Jos aikoo käyttää pelkästään **Faac** -ohjelmaa, ei ohjelmaa, jolla voidaan luoda .aac -tiedostoja, ei systeemiin tarvitse asentaa kuin pelkkä **Faac** -ohjelma, ja sitä voi ajaa suoraan komentokehoitteessa.

Fedora on linuxperheen ongelmalapsi. **PACPL** -ohjelman asentaminen siihen on hankalaa, mutta ei mahdollista. Siihen on tosin saatavissa **audio-convert-mod** -ohjelma, joka osaa kääntää äänitiedostoja tasan niin moneen muotoon kun järjestelmässä on asennettuja koodekkeja. Tämän ohjelman haittapuolena on se, että esimerkiksi MP3 -tiedostoista konversio ei onnistu täysin virheettömästi, mutta WAV -tiedoston kohdalla ei ole mitään ongelmia. Tämä ohjelma saattaa olla ihan käyttökelpoinen niitä varten joille **PACPL** -ohjelman asentaminen ei onnistu. Toisaalta esimerkiksi **Fedora 14** on paras, ja täydellisin koskaan asentamani ja käyttämäni linux-distro, joten kaikenlainen vaivannäkö kannattaa.

```
Tiedosto Muokkaa Näytä Pääte Ohje
checking for shorten... no
checking for sox... yes
checking for faac... yes
checking for faad... yes
checking for ffmpeg... yes
checking for mplayer... no
checking for la... no
checking for bonk... no
checking for mppenc... no
checking for mppdec... no
checking for ofr... no
checking for ofs... no
checking for lpac... no
checking for ttaenc... no
checking for wavpack... yes
checking for wvunpack... yes

checking for required perl modules...

checking for perl module Switch... ok
checking for perl module strict... ok
checking for perl module warnings... ok
checking for perl module Getopt::Long... ok
checking for perl module File::Basename... ok
checking for perl module File::Find... ok
checking for perl module File::Spec::Functions... ok
checking for perl module CDDB_get... ok
checking for perl module Ogg::Vorbis::Header... ok
checking for perl module Audio::Musepack... ok
checking for perl module Audio::APETags... ok
checking for perl module Audio::WMA... ok
checking for perl module MP3::Tag... ok
checking for perl module MP4::Info... ok
checking for perl module Audio::FLAC::Header... ok

determining which plugins should be installed...

checking for amarok... no
checking for dolphin... no
checking for d3lphin... no
checking for konqueror... no
configure: creating ./config.status
config.status: creating Makefile

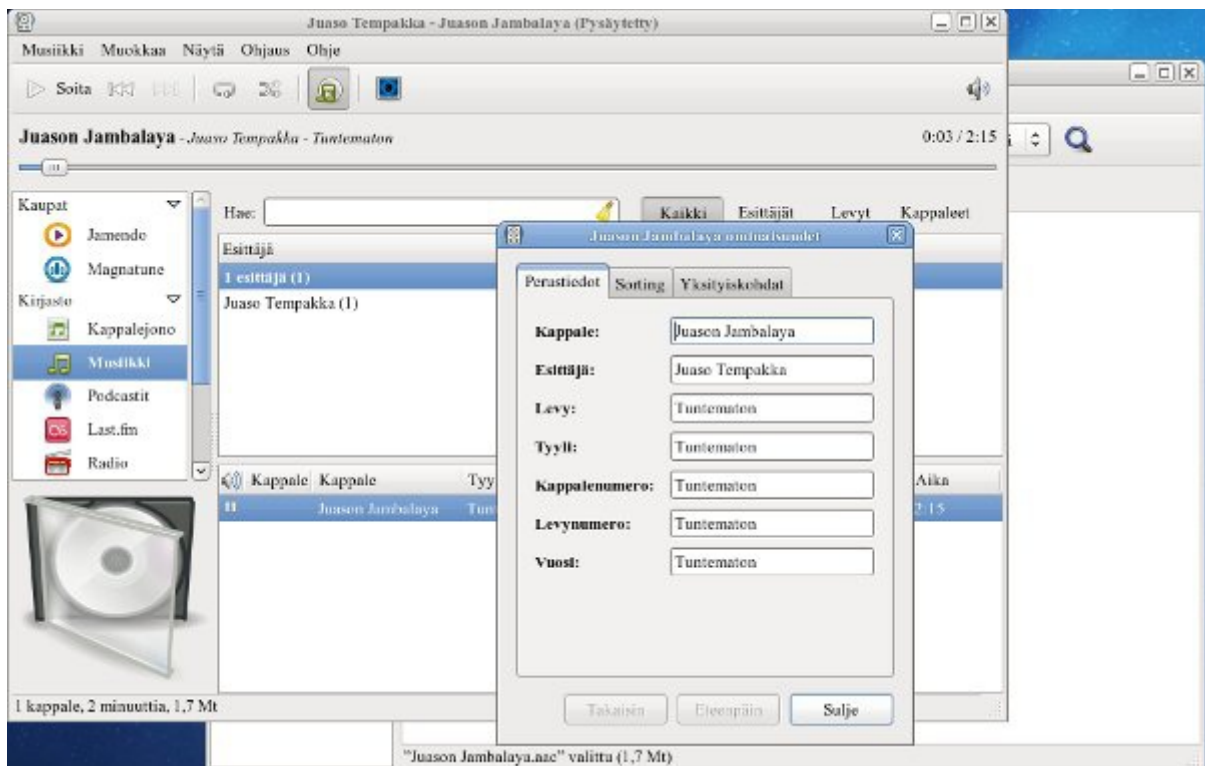
-----
| all plugins have been disabled |
-----

Good - your configure finished. Start make now

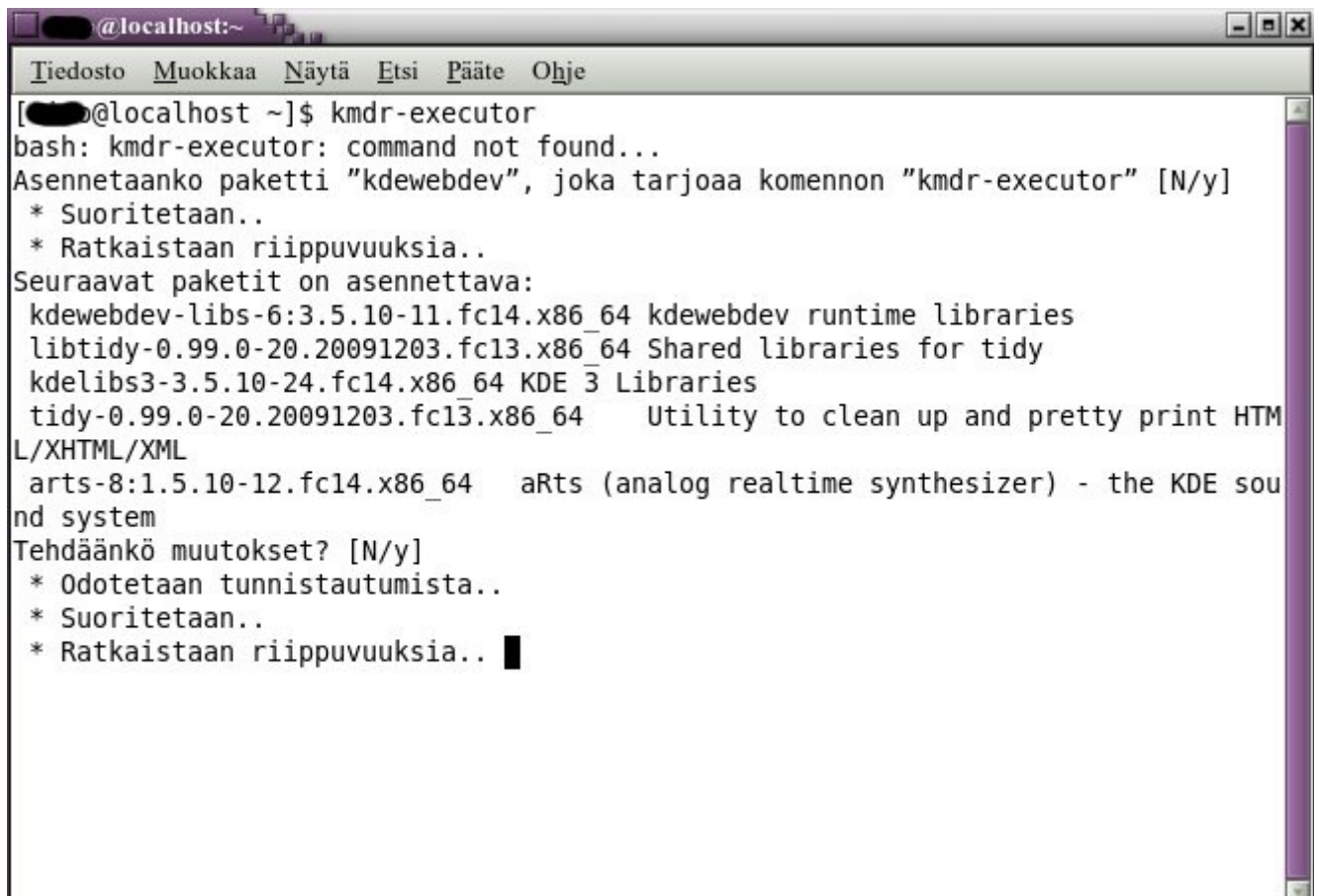
[██████████] pacpl-4.0.5]$ █
```

Kun **Fedoraan** asennetaan **PACPL** -ohjelmaa, täytyy se valitettavasti kääntää lähdekoodista, ja käännöksen epäonnistuessa jokainen *perl* -palikka täytyy asentaa erikseen, mikäli se vain onnistuu. Kun tämä on tehty, voi ohjelman asentaa normaalin tapaan kääntämällä. Palikoiden keräämiseen kuluu aikaa, ja usein ainakin **audio-FLAC-header** täytyy erikseen kääntää lähdetiedostosta, ja muita pitää hakea netistä **mod-install.sh** -kääntöohjelmalla. Tämä kummallisuus johtuu siitä, että kysenen headeri on **Fedorassa** päivitetty uudempaan, ja myös nimetty toisella tavoin. Kommentoikehoitteessa toimiva asennusohjelma ei sitä löydä, ja niinpä asennus pysähtyy tähän alakuolokohtaan. Cc++ -ohjelman kääntömenetelmä on sikäli puutteellinen, että se toimii kaikki tai ei mitään -periaatteella, eli jokaisen komponentin täytyy olla asennettavissa. Minusta on kuitenkin niin, että jollei tarvitse jotakin erityistä toimintoa, pitäisi se voida jättää pois kokoonpanosta, koska siitä jää muutoinkin pois kaikenlaista kivaa,

ja koko ohjelmisto tyyten asentamatta.

Tagitietojen asettaminen .aac -tiedostoihin on hankalaa, sillä siihen tarvitaan erillistä **Kid3** -ohjelmaa. **Rytmilaatikko** -ohjelma on myös kätevä tapaa hoitaa tämä tagihomma, kuten ylläolevasta kuvastakin näkyy. Jollakin tavalla tämä tagienkirjoitusasia täytyy kuitenkin hoitaa, koska ilman sitä tiedostojen käyttö puhelimissa on hankalaa, koska puhelimet käyttävät tagitietoja järjestelleessään tiedostoja.

Jotta **PACPL** -ohjelmaan saisi luotua käynnistyskuvakkeen **Fedorassa**, täytyy systeemiä täydentää **kdewebdev** -ohjelmalla, josta saa käyttöönsä **kmdr-executor** -käskyn. **Fedora 14**:ssa asennus hoituu

helposti antamalla komentoikkunassa **kmdr-executor** -komento, jolloin systeemi ehdottaa **kdwebdev 3.5.10** -paketin asennusta, kuten näette ylläolevasta kuvasta. Asennuksen päätyttyä onkin helppo luoda tarvittava käynnistyskuvake vaikka työpöydälle tai valikkoon. On erittäin harmillista, että tämä mainio *Perl*-ohjelma ei toimi **Fedorassa** suoraan **KDE 4** -työpöydän kautta. Uudessa **OpenSusessa** komentoriviltä tapahtuva asennus pysähtyy ogg- palikan asennusvirheeseen, ja sitä on mahdotonta korjata erikseen manuaalisesti, ja tämä taas merkitsee sitä, että tulevaisuudessa ohjelman kääntö lähdekoodista ei lopulta onnistu missään distrossa. No, onneksi on saatavana aina windows -versio, joka toimii **Winessä**. Tosin **SELinux** esittää omia huomautuksiaan ohjelmasta (ja siinä saattaa tosiaan olla omat vikansa), mutta eihän tätä ohjelmaa tarvitse käyttää koko ajan, ja koneen voi aina käynnistää uudelleen kun on tehnyt suuremman partian konversioita.

Eräs käyttökelpoinen vaihtoehto tuottaa **aac/mp4** -tiedostoja on käyttää **Gnormalize** -ohjelmaa. Tässä käytetty enkooderi on myös **FAAC**, ja tulostettavat **Mp4** -audiotiedostot ovat *Nokialaisessa* aivan yhtä käyttökelpoisia. Mainitussa **Gnormalize** -ohjelmassa voidaan asettaa myös tagitiedot, ja ne täytyykin asettaa, jos aikoo käyttää tiedostoja puhelimessa. Joissakin muissa distroissa, kuten **Mandrivassa**, on erittäin vaikeaa luoda toimivaa **PACPL** -ohjelmaa, koska tarvittavia komponentteja joutuu tosiaan metsästäämään pitkin nettiä. Jonkinverran osviittaa saa kun tutkii **install-kubuntu.sh** -tiedostoa, eli sitä, mitä *Perl* -elementtejä tarvitaan, ja kokeillessa **PACPL** -ohjelman asennusta lähdekoodista selviää vähitellen mitkä headerit täytyy asentaa. Vaikeahan tämä on, kun ei ole insinööri, joka tietää kaiken. Ovat vielä paskiaiset ylimielisiä! No niin. Ainakin **Audio-FLAC-Header** ja **Ogg-Vorbis-Header** täytyy hankkia lähdemuodossa, ja kääntää sitten järjestelmään **Perl** -ohjelmalla. Näyttäisi siltä että vain **OpenSuSe** ja **Debian** -pohjaiset distrot tarjoavat nykyisellään ohjelmasta binaariversiot, mutta ne eivät sisällä kaikkea tarvittavaa, ja asennusta pitää täydentää asentamalla paketti lähdemuodossa. Joka tapauksessa, esimerkiksi **Mandriva One 2009** -systeemi kykeni kääntämään audiotiedostoja melkein viiteenkymmeneen eri formaattiin, ja dekodeamaan seitsemänkymmentä eri formaattia, kuten voitte nähdä allaolevasta luettelosta. Luettelo sinällään on varsin opettavainen, sillä siitä voi nähdä miten **PAPCL** -ohjelmaa voisi kehittää paremmaksi – esimerkiksi saada se lukemaan ja kirjoittamaan äänitiedostojen tagitietoja. Se, ettei ohjelma osaa kaikkia tiedostoja enkoodata, johtuu siitä, että ne ovat videotiedostoja, kuten **.flv**, **.asf**, **.m4v** ja **.avi**.

Perl Audio Converter - 4.0.3

EXT	E	D	ENCODER	DECODER	TAG-READ	TAG-WRITE
-----	---	---	---------	---------	----------	-----------

aac	Y	Y	faac	faad	N	N
-----	---	---	------	------	---	---

ac3	Y	Y	ffmpeg	mplayer	N	N
-----	---	---	--------	---------	---	---

aif	Y	Y	sox	sox	N	N
-----	---	---	-----	-----	---	---

aiff	Y	Y	sox	sox	N	N
------	---	---	-----	-----	---	---

ape	Y	Y	mac	mac	N	N
-----	---	---	-----	-----	---	---

asf	N	Y		mplayer	N	N
-----	---	---	--	---------	---	---

au	Y	Y	sox	sox	N	N
----	---	---	-----	-----	---	---

avi	N	Y		mplayer	N	N
-----	---	---	--	---------	---	---

avr	Y	Y	sox	sox	N	N
-----	---	---	-----	-----	---	---

bonk	Y	Y	bonk	bonk	N	N
------	---	---	------	------	---	---

caf	Y	Y	sndfile-convert	sndfile-convert	N	N
-----	---	---	-----------------	-----------------	---	---

cdr	Y	Y	sox	sox	N	N
-----	---	---	-----	-----	---	---

divx	N	Y		mplayer	N	N
------	---	---	--	---------	---	---

fap	Y	Y	sndfile-convert	sndfile-convert	N	N
-----	---	---	-----------------	-----------------	---	---

fla	Y	Y	flac	flac	Y	Y
-----	---	---	------	------	---	---

flac	Y	Y	flac	flac	Y	Y
------	---	---	------	------	---	---

flv	N	Y		mplayer	N	N
-----	---	---	--	---------	---	---

ircam	Y	Y	sndfile-convert	sndfile-convert	N	N
-------	---	---	-----------------	-----------------	---	---

la	Y	Y	la	la	N	N
----	---	---	----	----	---	---

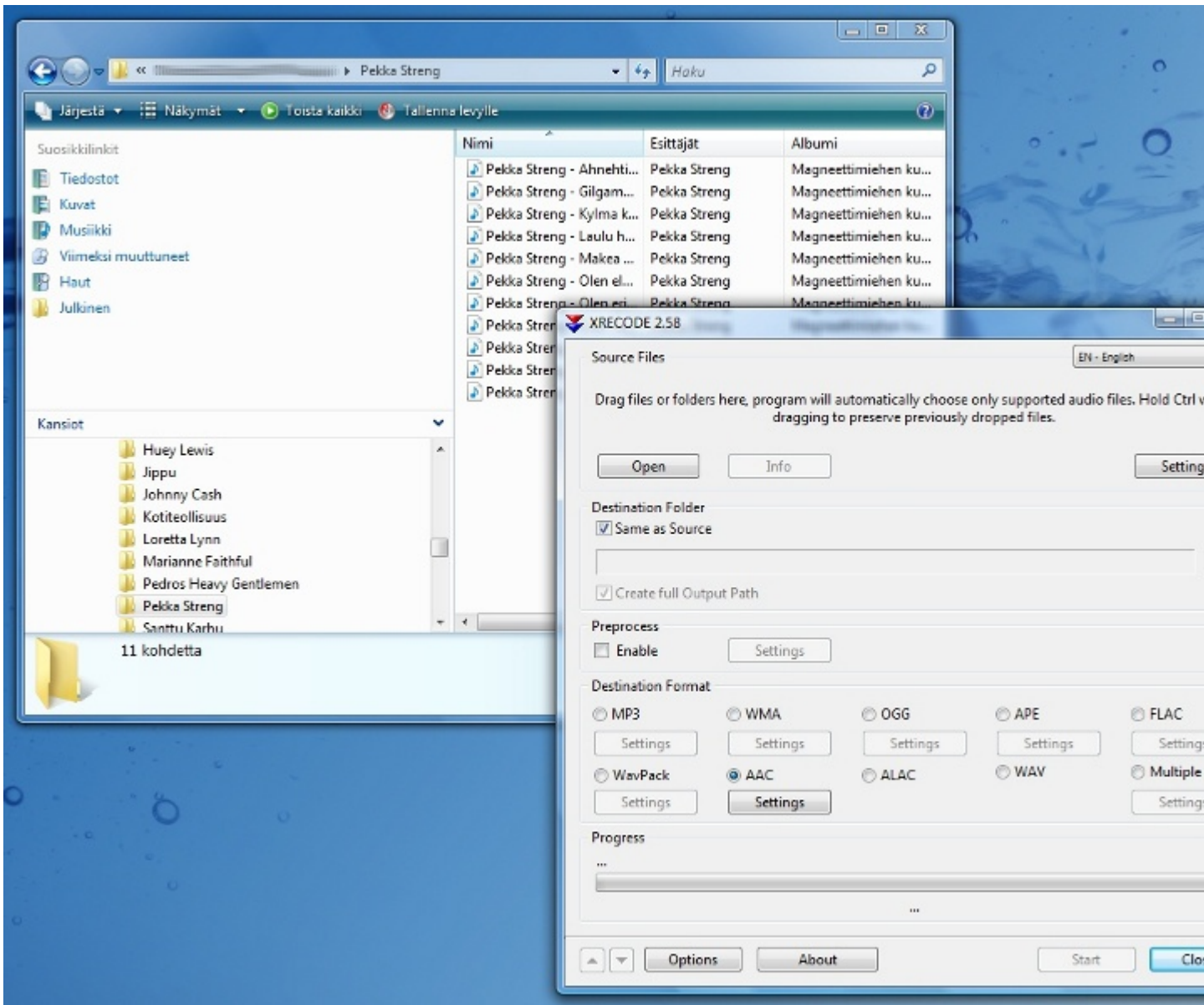
lpac	Y	Y	lpac	lpac	N	N
m4a	Y	Y	faac	faad	Y	Y
m4b	Y	Y	faac	faad	N	Y
m4v	N	Y		mplayer	N	N
mat	Y	Y	sndfile-convert	sndfile-convert	N	N
mat4	Y	Y	sndfile-convert	sndfile-convert	N	N
mat5	Y	Y	sndfile-convert	sndfile-convert	N	N
mkv	N	Y		mplayer	N	N
mmf	Y	Y	ffmpeg	ffmpeg	N	N
mov	N	Y		mplayer	N	N
mp2	Y	Y	ffmpeg	ffmpeg	N	N
mp3	Y	Y	lame	lame	Y	Y
mp4	Y	Y	faac	faad	Y	Y
mpc	Y	Y	mppenc	mppdec	Y	Y
mpeg	N	Y		mplayer	N	N
mpg	N	Y		mplayer	N	N
mpp	Y	Y	mppenc	mppdec	Y	Y
nist	Y	Y	sndfile-convert	sndfile-convert	N	N
nsv	N	Y		mplayer	N	N
nuv	N	Y		mplayer	N	N
ofr	Y	Y	ofr	ofr	N	N

ofs	Y	Y	ofs	ofs	N	N
ogg	Y	Y	oggenc	oggdec	Y	Y
ogm	N	Y		mplayer	N	N
pac	Y	Y	lpac	lpac	N	N
paf	Y	Y	sndfile-convert	sndfile-convert	N	N
psp	N	Y		mplayer	N	N
pvf	Y	Y	sndfile-convert	sndfile-convert	N	N
qt	N	Y		mplayer	N	N
ra	Y	Y	ffmpeg	ffmpeg	N	N
ram	N	Y		ffmpeg	N	N
raw	Y	Y	sox	sox	N	N
rm	Y	Y	ffmpeg	mplayer	N	N
rv	N	Y		mplayer	N	N
sd2	Y	Y	sndfile-convert	sndfile-convert	N	N
sf	Y	Y	sndfile-convert	sndfile-convert	N	N
shn	Y	Y	shorten	shorten	N	N
smk	N	Y		mplayer	N	N
smp	Y	Y	sox	sox	N	N
snd	Y	Y	sox	sox	N	N
spx	Y	Y	speexenc	speexdec	Y	Y
svcd	N	Y		mplayer	N	N
tta	Y	Y	ttaenc	ttaenc	N	N

vcd	N	Y		mplayer	N	N
vob	N	Y		mplayer	N	N
voc	Y	Y	sox	sox	N	N
w64	Y	Y	sndfile-convert	sndfile-convert	N	N
wav	Y	Y	mv	cp	N	N
wma	Y	Y	ffmpeg	ffmpeg	Y	N
wmv	N	Y		mplayer	N	N
wv	Y	Y	wavpack	wvunpack	Y	Y
encode formats: 49 --- decode formats: 70						

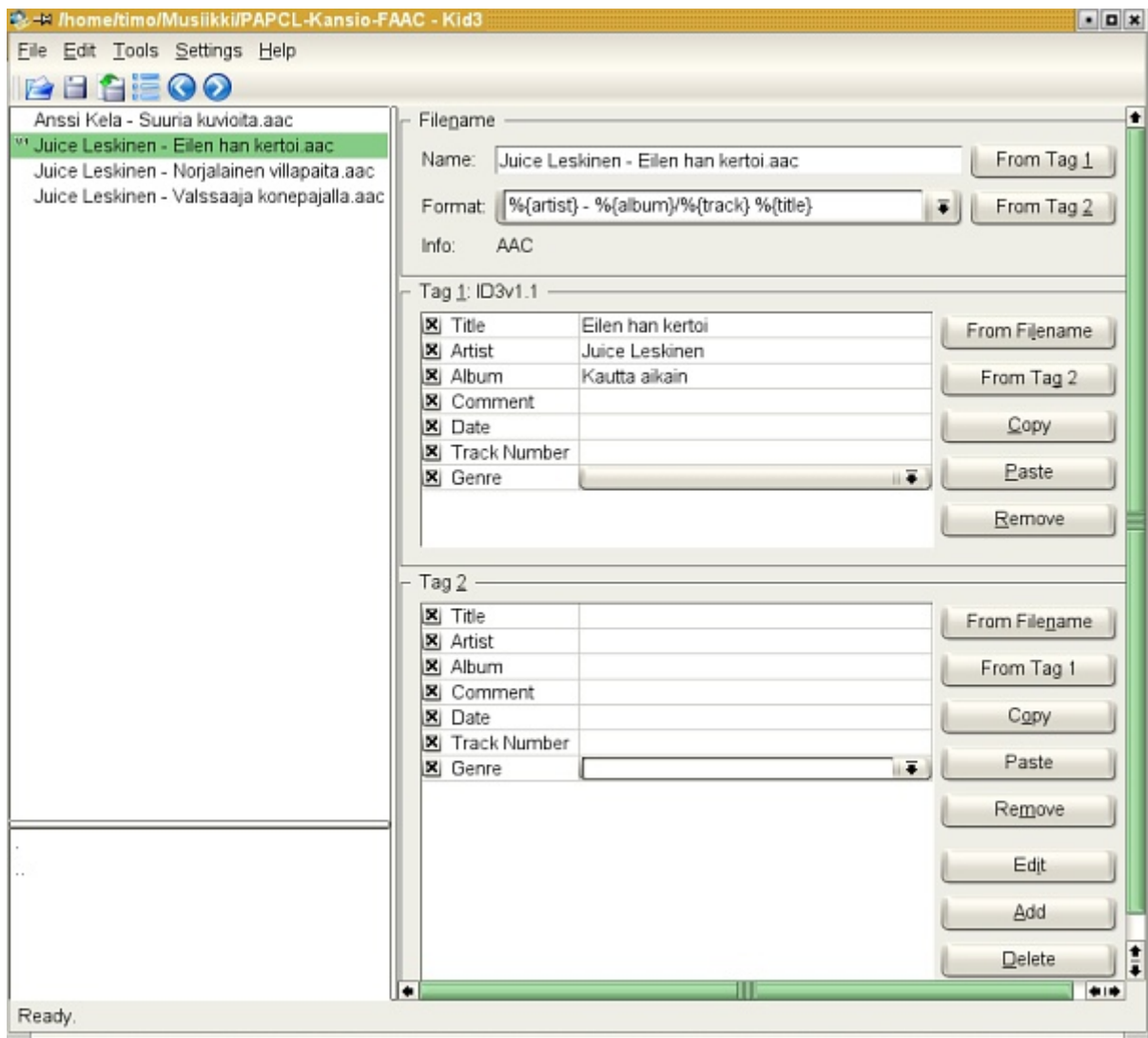
Olen kopsannut ylläolevan taulukon sisällön metodilla `pacpl -f >file`, mutta valitettavasti sitä ei voi esittää HTML -muodossa käyttämällä `<pre>` -tagia tekstin esittämiseksi sellaisenaan, koska rivit eivät ole alkuunkaan suorassa. Niinpä olenkin päätenyt taulukkomuotoiseen esitykseen. Kokeilujeni mukaan tämä taulukko näkyy oikein ainakin **Firefox** -selaimessa. On mahdotonta tehdä sellaista HTML -muotoista tiedostoa, joka näkyisi halutulla tavalla kaikissa mahdollisissa selaimissa. Jos ylläoleva taulukko ei asetu oikein omassa selaimessasi, sitä pahempi tosiasioille. No, tämä siis tästä, sillä tähän on niin *tätä*, että heikompaa heikottaa, niinkuin aikanaan **Heikkosen** tyttöä Kouvolasta. Jos olisin solminut aikanaan kiinteän seurustelusuhteen tuon nuoren naikkosen kanssa, olisin nyt todennäköisesti ruokakaupallisella alalla, ja tyttö olisi jo liiankin paksu perhoseksi, ja olisi ilmety itäbalttilaisnainen, leveine itäbalttilaismurteineen. Öisin kuuntelisin sen loputonta ähkimistä, ja jännittäisin, saako se paskan tulemaan aamulla ilman peräruisketta. Se olisi jo varsin varhaisessa vaiheessa tarvinnut lujatekoisen sängyn, ja tukevan potan sen alle. Halpahallin keija olisi särkynyt ihan oksissa, ja vessaputty olisi ollut halkeamilla jo muutaman käynnin jälkeen. Hyvä siis etten joutunut naimisiin sen kanssa. Ja olihan se lopultakin tyhmä kuin saapas, niinkuin monet blondit ovat. Mistä sen kanssa olisi voinut puhua? Hyvä siis näin kun kävi niinkuin kävi. Huoh! No niin. Ylläolevasta luettelosta paljastuu vielä sekin mielenkiintoinen seikka, että soitto-ohjelmina käytetään hyvinkin monenlaisia ohjelmia, ja tästä syystä, jos joku niistä on mainitu luettelossa, ei sitä ole syytä poistaa systeemistä. Esimerkiksi aika monet ohjelmat riippuvat vaikkapa **Mplayer** -ohjelmasta, kuten **Mencoder**, ja sen poistaminen saattaa merkitä myös siitä riippuvaisten ohjelmien poistoa. Siksi näiden ohjelmien asentamista tulisi harkita linuxissa huolella, jos vain mahdollista. Muistettakoon, että varsinaiset koodekit, kuten vaikkapa **Flac**, **FFmpeg** ja **Sox**, ovat itsenäisiä ohjelmia, ja toimivat komentoriviltä.

XRECODE

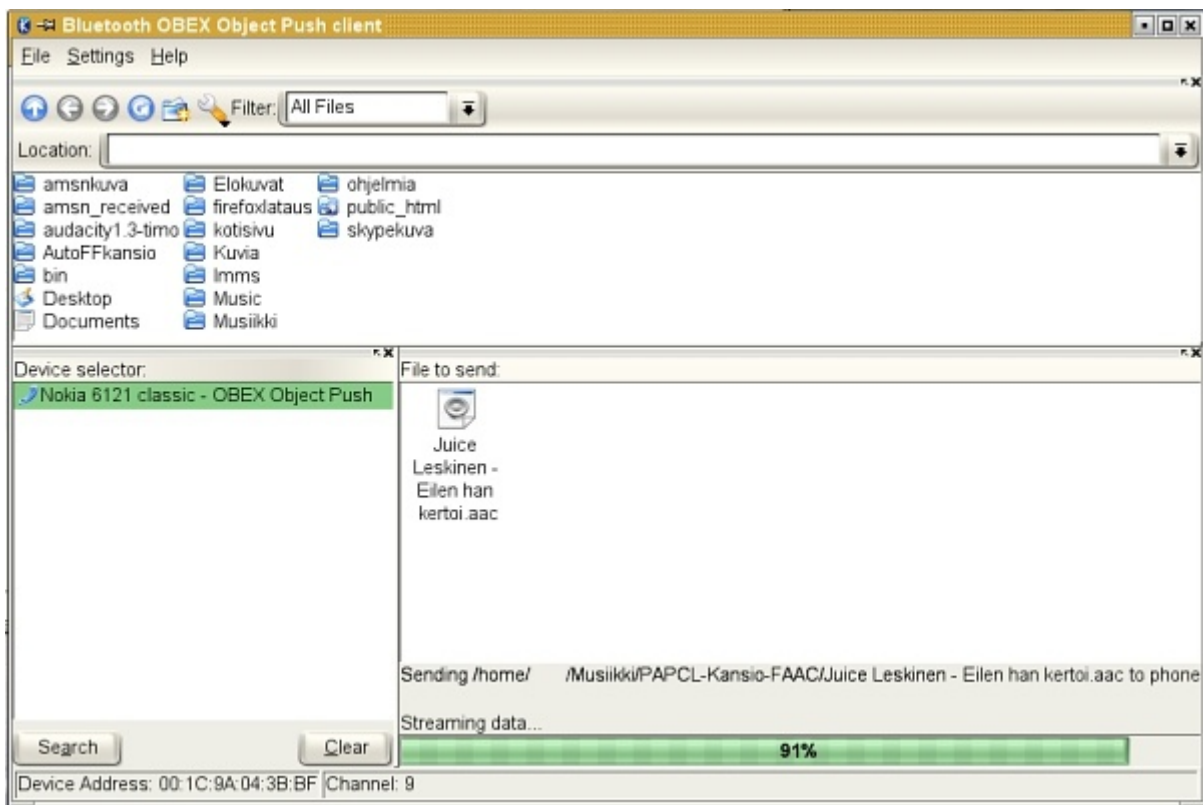
Windows on ongelma – varsinkin jos aikoo luoda ilmaiseksi .AAC -tiedostoja. Löysin pitkän etsinnän jälkeen netistä yksinkertaisen XRECODE -nimisen ohjelman, jolla voi konvertoida MP3 -tiedostoja .wma, .OGG, .APE, .FLAC, Wavpack, .ALAC, ja .wav -tiedostoiksi. Nykyäänhän tämä mainittu ohjelma on *Shareware*, mutta kyllä siitä pitäisi olla vieläkin tarjolla ilmaisversioita. Mainittu ohjelma toimii yksinkertaisimmillaan kuten ylläolevassa kuvassa näkyy: vasemmanpuoleisesta ikkunasta vedetään muunnettavan tiedoston kuvake oikeanpuoleiseen ikkunaan, jossa on valittuna formaatti, ja josta käynnistetään konversio. XRECODE -ohjelman sisältämä .FAAC -konvertteri on jo hieman vanha, mutta tekee aivan kelvollisen muunnoksen, joka kelpaa ainakin nokialaispuhelimille. Koska .m4a -tiedostoformaatti on itse asiassa sama kuin .AAC, onnistuu sellaisten luominen Audacity -ohjelmaan erikseen asennettavalla FFMpeg -koodekillä. XRECODE -ohjelmalla voi luoda myös ”pakkaamattomia” tiedostoformaatteja, kuten .APE ja .FLAC, ja WavPack, joita voi käyttää kun halutaan *hi-fi* -tasoisia tallenteita. Näitä ei voi kuitenkaan käyttää puhelimissa, joissa vaatimuksena on mahdollisimman tiivis pakkaus. Suosittelen ilmaisversiota lämpimästi.

Kid3

Suoraan käännettynä tiedostomuodosta toiseen, ilman lisäkoukeroita, .AAC -tiedosto ei ole puhelimesta kovinkaan käyttökelpoinen, koska siitä puuttuvat tagitiedot. Nokialaiset multimediapuhelimet järjestelivät tiedostoja nimenomaan tagitietojen perusteella. Ongelmana on vain se, että esimerkiksi linuxissa yleisesti käytetty **EasyTag** ei osaa tagitietoja .AAC -tiedostoihin laittaa, mutta **Kid3** -ohjelma osaa tämän(kin) tempun tehdä. Se on tarjolla sekä linuxiin – että windowsiin. Ylläolevassa kuvassa näet **Kid3** -ohjelman tarjoaman valikon, jossa käsiteltävänä on **Juhani Leskisen** kirjoittama ja laulama kappale *Eilen hän kertoi*, joka on hauska kuvaus aikamme tyhjöpäisestä ihmisestä. Huomaa, että ylläolevassa kuvassa kaikki vasemmanpuoleisessa luettelossa esiintyvät kappaleet ovat humoristisia, erityisesti **Juicen** *Valssaaja konepajalla*. Muista biiseistä taas **Anssi Kelan** teos *Suuria kuvioita* on ainoastaan tahattomasti humoristinen, ainakin nähtynä näin hieman varttuneemman herrasmiehen näkökulmasta. Minä en kiihtyisi raivoisaan yhdyntään pelkästään nähdessäni vanhan palo jäljen tytön käsivarressa, ja jos tämä tapahtuisi jossakin Liettuassa, keskellä ei-mitään, käsittäisin, että tässähan se sitten kaikki olikin, ja lähtisin siitä hiljalleen lepsuttelemaan kohti kotia, jos sellainen olisi olemassa.

BlueTooth

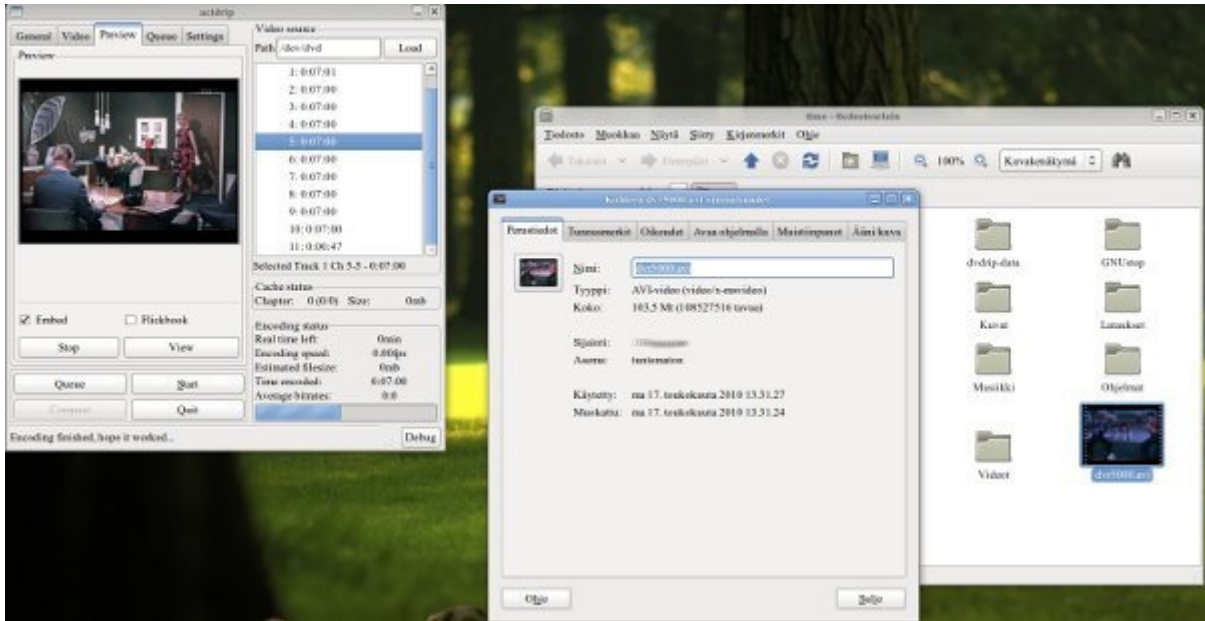

On suorastaan harmittava takaisku, että vaikka kuinka liittäisit puhelimen **USB** -kaapelilla tietokoneeseen, ja yrittäisit kopioida **.AAC** -tiedoston oikeaan musiikkikansioon, ei homma välttämättä pelaa. Tämä johtuu siitä, että tietokone ei näe oikeastaan puhelimen omaa muistia, vaan ainoastaan siihen liitetyn ylimääräisen massamuistin. Paras tapa onkin siirtää musiikki suoraan massamuistiin, ilman välikäsiä, ja liittää se (adapterin avulla) tietokoneeseen, ja kopsata ne koneelle. Musiikkitiedostoja voi kopsata myös tietokoneelta muistikortille tiettyyn kansioon, josta puhelin osaa ne itsekin hakea. Musiikin siirron voi tehdä myös **BlueTooth** -liittymän kautta. Ylläolevassa kuvassa onkin meneillään linuxissa käsittelemämme tiedoston **Bluetooth** -siirto. Kun puhelin on vastaanottanut tiedoston, täytyy se ensin avata, ja sitten tallentaa (esimerkiksi massamuistiin), jotta se näkyisi galleriassa. **BlueTooth** -viestin, eli siirretyn **.AAC** -tiedoston voi tämän jälkeen tuhota.

Videot

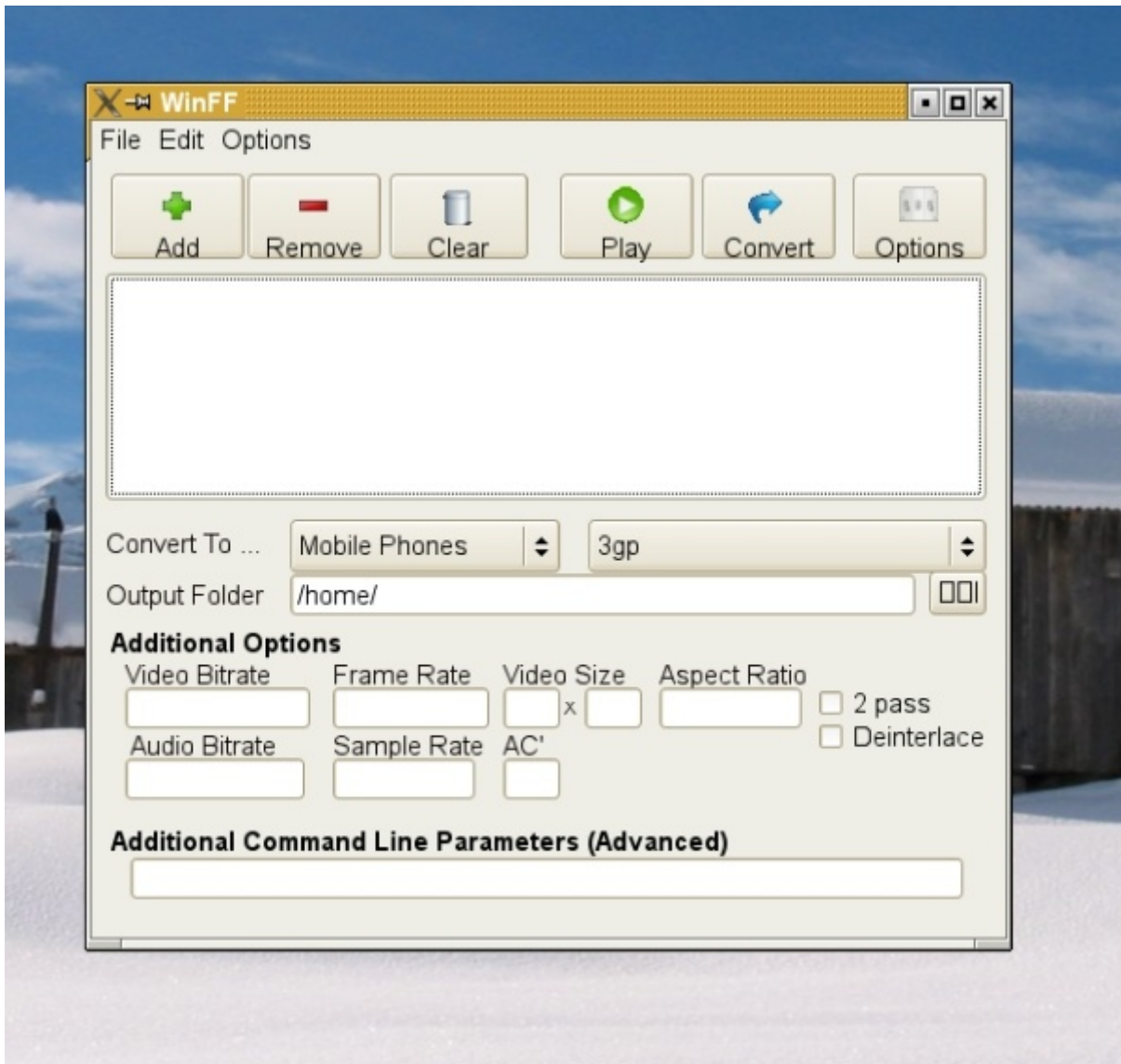
Videoiden luominen itse vaatii videokameraa, tai web-kameraa, joilla voidaan esimerkiksi tallentaa omaa musiikkia. Nettiin soveltuvat parhaiten sellaiset videot, joissa ei näy juuri muuta kuin naama, ja vähän huitovia käsiä. Puhelimien pienillä näyttöruuduilla tämän huomaa selvästi, sillä kaikkein paras **.3GP** -video on sellainen, jossa on näkyvissä jonkun pallinaama. Puhelimeissa on vaikeaa esittää mahtavia joukkokohtauksia, joissa tuhatpäinen ratsujen ja sotilaiden joukko hyökkää päin vastustajaa. Tuntuu siltä, että katselisi muurahaisten elämää isolla muurahaiskeolla. Toimivimpia **.3GP** -formaattiin konvertoituja videoita ovat esimerkiksi *Pulttibois* -ohjelman mannevisitit, ja *Jopet-kerhon* esitykset. Myös *Kivikasvot -showt* ovat puhelimeissa mukavaa katseltavaa. Ne saavat ikäänkuin uuden elämän tässä uudessa mediassa. Tavallisinta lienee kuitenkin latailla netistä omalle koneelle esimerkiksi musiikkivideoita, ja muunnella niitä sitten erilaisiin formaatteihin, riippuen siitä millaisia laitteita omistaa. Suurin osa meistä kun on pelkkiä kuluttajia, jotka eivät kykene tuottamaan itse koskaan mitään, paitsi tonneittain paskaa. Koko ajan kasvaa tällaisten passiivisten kuluttajien määrä, ja siinä samalla esimerkiksi kansan tuottama musiikki kuuhtuu vähitellen pois. Onhan kaikki jo tehty. Seuraavassa esittelen muutamia itse käyttämiäni ohjelmia, erityisesti konversiopuolelta.

AcidRip

Jostakin syystä **Samsung** DVD -nauhurilla tehtyjen tallenteiden avaaminen on hieman hankalaa, ainakin **Kubuntussa** (kuten myös **Ubuntussa**). Kyse on siis *Samsung UDF Volumesta*, jota ei siis voitaisi avata systeemin antaman tiedotuksen mukaan. Ohjelma **AcidRip** osaa kuitenkin avata tällaisenkin kansion, ja kopsata sen sisältöjä – ilman eri virityksiä. Tässä tapauksessa ohjelma kopioi elokuvasta *Nuoruus vauhdissa* sen ”viitosraitaa”, ja tallentaa sen **.AVI** -tiedostoksi, jonka puolestaan voi avata **Avidemux** -ohjelmalla, ja pätkiä siinä halutun kokoiseksi klipiksi. Kyseinen elokuva on päälleliimatun hölmö, ja on varmaankin saanut vaikutteita elokuvasta *Ihmemaailma Oz* (The Wizard of Oz) kaikkien *liemolan kauboilauluineen* ja *lailan bää-bää -lampaineen*. Huomaa, että jokaisessa raidassa on noin 17 -minuuttia, ja että niissä olevat sisällöt saattavat jatkua seuraavassa raidassa. Joissakin tapauksissa kannattaa kopsata kaikki raidat yhdeksi raidaksi, josta voi sitten leikata **Avidemux** -ohjelmalla haluamansa pätkät omiksi sisällöikseen, ja tulos kannattaa taltioida **.flv** -tiedostomuotoon, jos on aikeissa siirtää sitä muidenkin ihailtavaksi – mikä on laitonta, kuten tiedätte. Ei tarvitse siis ruveta inttämään ettei muka tiennyt. Tässä ohjelmassa on myös *Preview* -toiminto, jossa voi katsella etukäteen mitä missäkin raidassa on. Kun näitä ohjelmia käyttää, kannattaa muistaa, että kopioinneissa puhutaan jopa kymmenistä minuuteista, vaikka alla olisi kone, jossa olisi esimerkiksi kahdella ytimellä varustettu suoritin, ja muistia gigatavuittain. Jollei kiintolevytilaa ole riittävästi, ei videoiden kanssa leikkiminen kannata, koska puhutaan gigatavujen kokonaisuuksista.

WinFF ja 3GP

Videoiden olisi oltava *nokialaista* varten tavallisesti **.3GP** -tai **.mp4** -videomuodossa, joita kumpaakin *nokialainen* ymmärtää. Sekä windowsissa – että linuxissa käypäinen *front-end* tiedostojen muntamiseen on ehdottomasti **WinFF** -ohjelma, joka käyttöliittymän näette ylläolevassa kuvassa. Se käyttää komentorivipohjaista, ja ilmaista **FFmpeg** -ohjelmaa, ja ohjelma on saatavissa sekä windowsiin – että linuxiin. Tällä ohjelmalla on kätevää luoda *DivX AVI* -videoita, joita monet DVD -soittimet osaavat esittää, ja erityisen kätevä se on, jos haluaa tallentaa *YouTube* **.flv** -videoiden audioraidan. Joissakin tapauksissa Audacity -ohjelmalla voi lukea **.flv** -videon, ja tallentaa sen pelkkänä audiona (jolloin tietenkin menettää videosisällön). Jostakin syystä **.3GP** -videotiedostojen konvertointi ei tällä ohjelmalla enää nykyään tahdo onnistua, mutta tietenkin voi yrittää kääntää **FFmpeg** -ohjelman lähdekoodista, ja lisätä siihen **.3GP** -videoiden tallennusominaisuuden. Tietenkin ohjelmaa voi ajaa myös **Winessä**, jos siihen on pakottavaa tarvetta. Windowsissa tätä ohjelmaa voi käyttää esimerkiksi niin, että **Creative Live!Cam IM Pro** -kameralla kuvattu **.avi** -videoleike muunnetaan **.flv** -muotoon, koska se muutoin näkyy **AviDemux** -ohjelmassa väärän värisenä. **WinFF** korjaa värivirheen. Muuta asiallista käyttöä ohjelmalla ei ainakaan windowsissa ole.

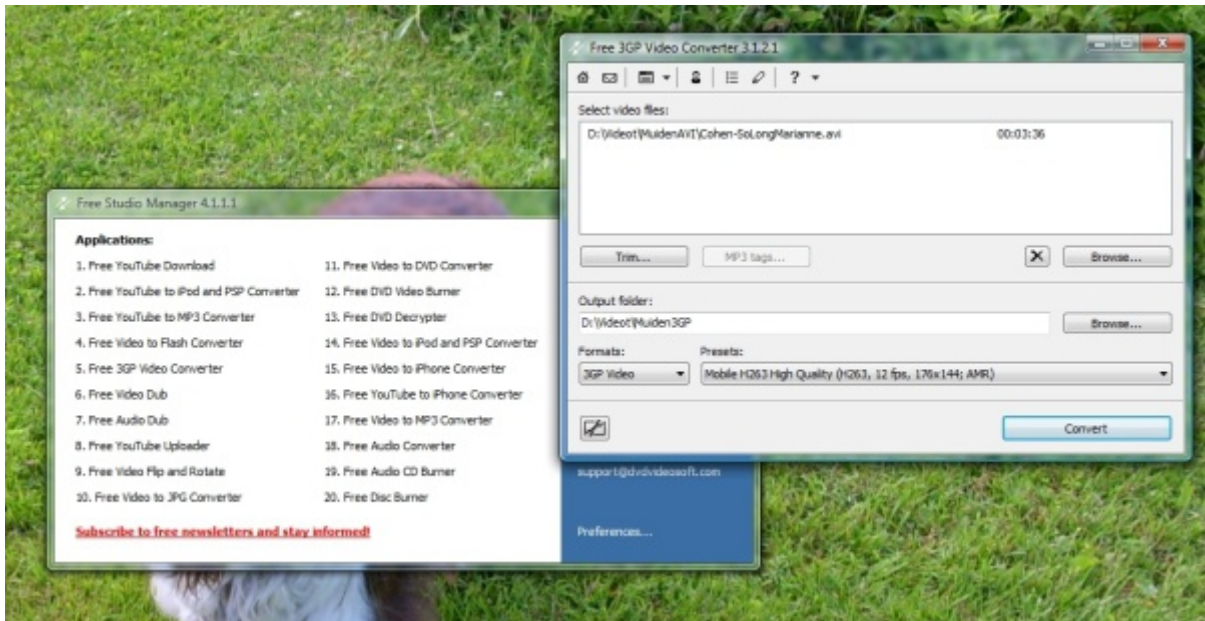
Mencoder ja RealMedia

Aivan oma lukunsa on *RealMedia* -videotiedostojen kääntäminen **FLV** -tiedostoksi linuxissa. Siihen tarvitaan **Mencoder** -ohjelmaa, jolla annettu komento on muotoa, joka siis konversoi **.rm** -tiedoston ensiksi **.AVI** -tiedostomuotoon, josta se on helppo kääntää muihin videotiedostomuotoihin:

mencoder -ovc lavc lähdetiedosto.rm -oac mp3lame -o kohdetiedosto.avi

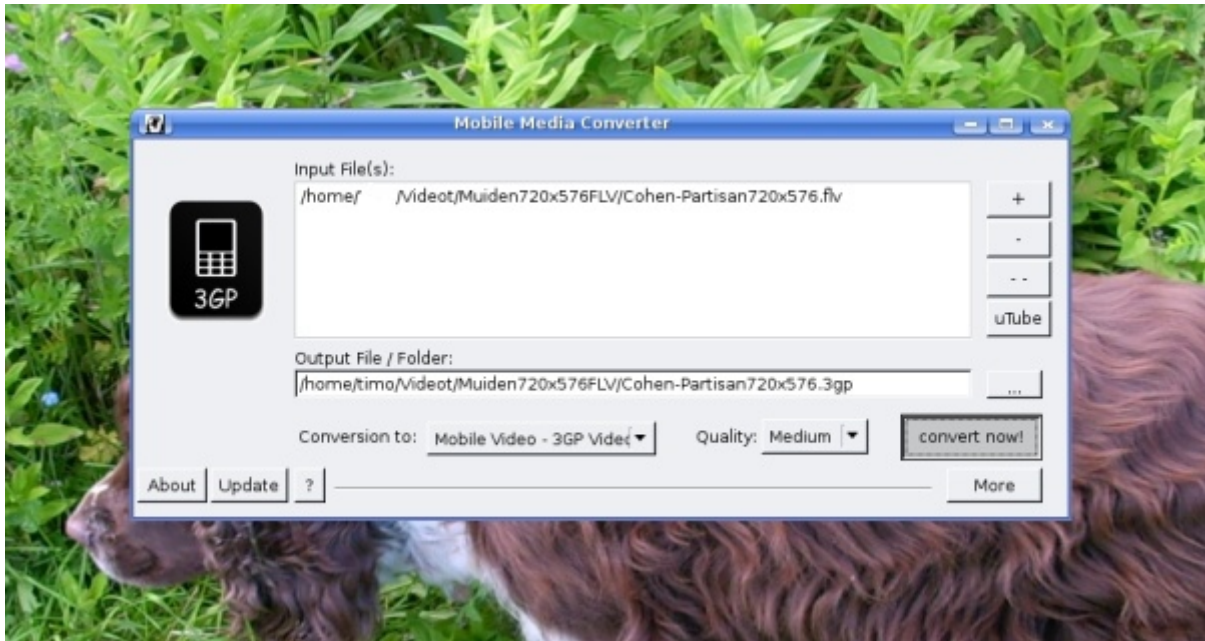
64-bittisessä **OpenSuSe 11.0** -linuxissa ongelmia tuottaa kuitenkin se, että tuohon systeemiin vielä vakiovarusteena kuulunut **RealPlayer** oli 32-bittinen. 64-bittinen **RealPlayer** oli aiemmin saatavissa, mutta sitä ei enää tarjota **.rpm** -tai **.bin** -paketteina. Kyseessä lienee jonkinsortin erimielisyys lisenssiasioissa. Jos haluat kuitenkin 64-bittiset koodekit, ja ohjelman, poista ensin tuo 32-bittinen versio, ja asenna tilalle uudempi *nightly build* -versio (**RealPlayer 11**), josta koneelle ladataan **.tar.bz2** -paketti, joka puretaan, ja **RealPlayer 11** -kansio kopioidaan vaikkapa */opt/real* -kansioon, joka täytyy sinne luoda. Käännöksessä käyttämämme **Mencoder** olettaa koodekkien sijaitsevan kansiossa */usr/lib64/RealPlayer10/codecs*, jota kansiota ei ole edes olemassakaan ainakaan jos systeemin mukana tullut **RealPlayer** on poistettu. Helpoin tapa toimia on luoda tuo puuttuva */usr/lib64/RealPlayer10/codecs* -kansio, ja kopioida */opt/real/RealPlayer10/codecs* -kansion sisältämät koodekit sinne. Tästä 64-bittisten koodekkien kopioinnista ei ole mitään haittaa, koska ei ole enää olemassa **RealPlayer 10** -ohjelmaa, joka lukisi sieltä koodekkeja. 32-bittisessä linuxissa tätä vastaavaa ongelmaa ei ole, koska siinä ei käytetä 64-bittisiä ohjelmamuunnoksia. Kuten tiedämme, windowsin puolella *RealMedia* -tiedostojen kääntäminen muihin tiedostomuotoihin on paljon vaikeampaa, ja käännösohjelmat maksavat tavallisesti kosolti rahaa. Voi tosin olla, että vanhemmat *RealMedia* -tiedostot eivät käänny oikein, eli käännettyjen tiedostojen lopusta saattaa puuttua ääni, tai jotakin vastaavaa, tai värit ovat pielessä.

Free Studio Manager ja Free 3GP Video Converter ja 3GP

On sitä tarjolla ilmaisohjelmia myös windowsille, kuten **Free Studio Manager**, joka sisältää **Free 3GP Video Converter** -ohjelman, jolla voi luoda **.3GP** -tiedostoja. Kuvassa näet kyseisen ohjelman muuntavan *Cohen-SoLongMarianne.avi* -nimistä tiedostoa kyseiseen formaattiin. On lähes käsittämätöntä, että tällainen ohjelma voi olla ilmainen. Jostakin syystä tämä ohjelma voi kuitenkin joskus tyyten lakata toimimasta windowsissa, tai sitten se ei ymmärrä enää kaikenlaisia videotiedostoja. Tässä on kyseessä oikeastaan kokonainen ohjelmisto, johon voi ladata netistä ohjelmia mitä erilaisimpiin tarkoituksiin, ja jos joku tällaisesta pitää, niin siitä sitten vaan.

Mobile Media Converter ja 3GP

Mobile Media Converter (MMC) on hyvä ohjelma, joka toimii sekä windowsissa – että linuxissa. Olen käyttänyt tätä ohjelmaa menestyksellä monissa ei linux -distroissa ja eri windows -versioissa. Kannattaa käyttää uusinta tarjolla olevaa versiota. Kaikki ohjelmat tarvitsemat koodekit sisältyvät sen omaan kansiorakenteeseen, ja se ei esimerkiksi käytä linux -systeemiin mahdollisesti asennettua **FFMpeg** -ohjelmaa, josta on nykyisin usein blokkattu pois kytkimiä, ja ohjelman toimintaa on siten rajoitettu. Linuxia varten on saatavissa debian -tiedosto (.deb), jolla ohjelma on helppo asentaa, mutta muissa linux-versioissa asennus täytyy tehdä purkamalla **mmc-lin.tar.gz** -arkisto kotihakemistoon, johon voi sitten luoda ohjelmalle käynnistyslinkin manuaalisesti, ja asettaa oletuskansion samaksi kuin mikä ohjelmalla itsellään on. Jollei ohjelma käynnisty, voi käynnistyslinkin komentorivin muotoilla vaikka seuraavasti (jos ohjelma on asennettu .deb -paketista):

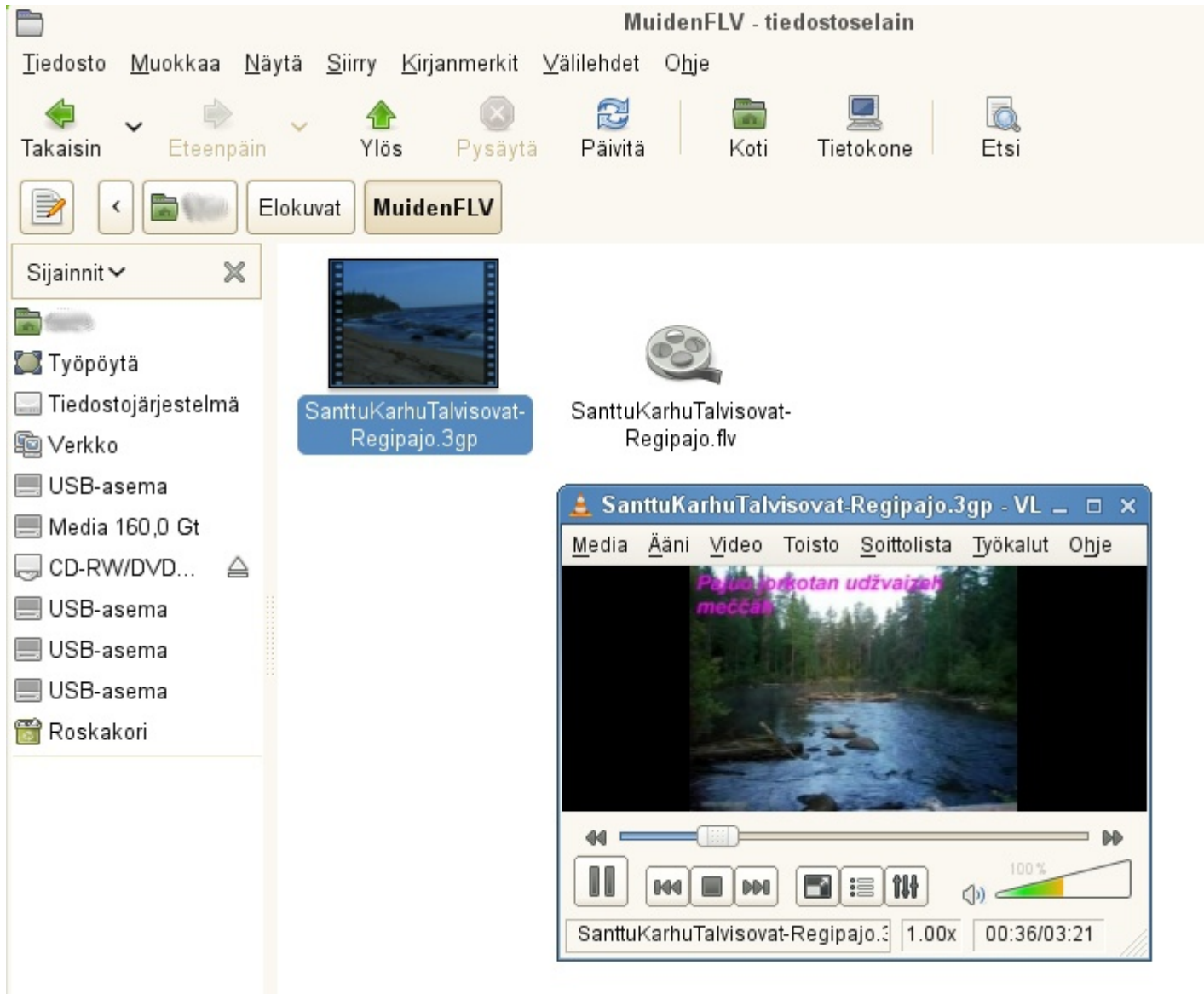
```
/opt/MIKSOFTE/MobileMediaConverter/lib/mmc
```

Tämä komentorivi on välttämätön, jos järjestelmänä on esimerkiksi 64-bittinen Linux Mint 11, tai vastaava, koska ohjelma käyttää omia koodekkejaan, ja ne täytyy sille osoittaa. Joissakin tapauksissa ainut mahdollisuus on asentaa ohjelma on purkaa **mm-lin.tar.gz** -tiedosto kotihakemistoon, ja ajaa sieltä. Linux-distrot eroavat toisistaan siinä mitä menetelmää voidaan käyttää, mutta periaatteessa **Mobile Media Converter** -ohjelma voidaan asentaa kaikkiin järjestelmiin, vaikka siitä on saatavilla vain 32-bittinen versio, jonka voi asentaa sellaisenaan 64-bittiseen windowsiin, mutta 64-bittiseen linuxiin ohjelmaa asennettaessa käytetään komentoikkunaa ja siinä komentoriviä:

```
sudo dpkg --force-architecture -i mmc_1.6.1_i386.deb
```

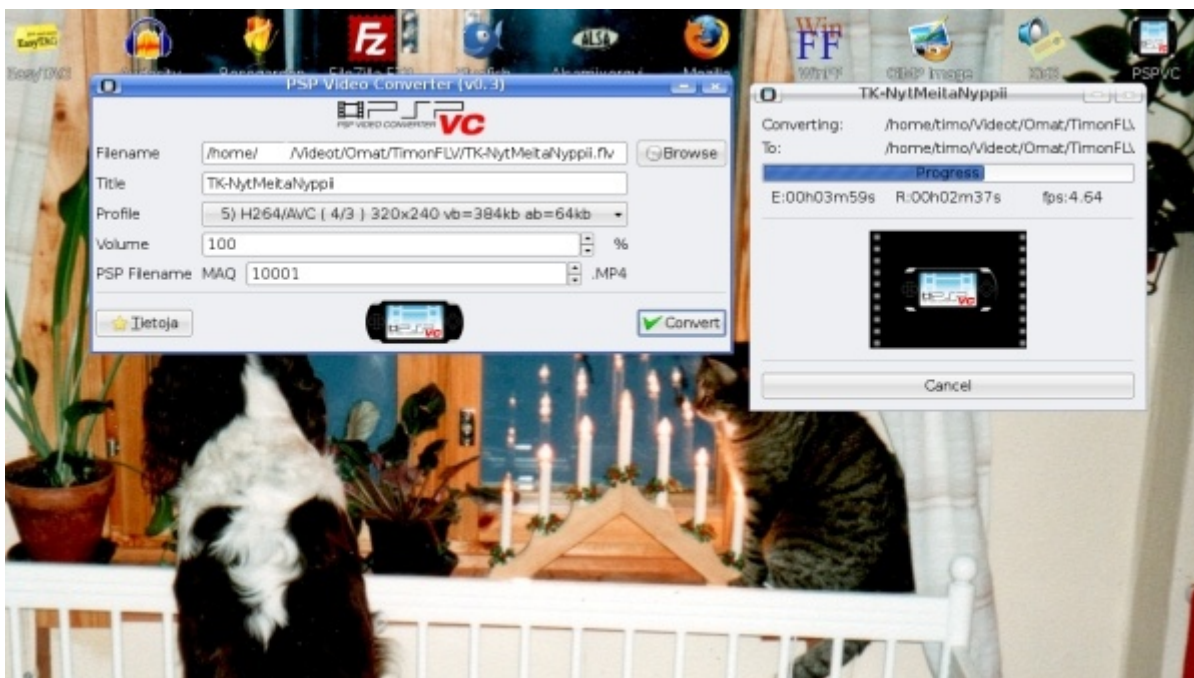
Huomaa, että me emme asenna kaikkein uusinta tarjolla olevaa ohjelmaversiota, vaan sen, jossa on mukana kaikki tarvittava. Uudempi versio on karsittu, koska se toimii yhdessä **Mencoder** -ohjelman kanssa, jota taas ei aina kannata edes asentaa, tai jota ei kannata asentaa ellei se ole välttämätöntä joidenkin linux -riippuvuuksien vuoksi. Tämä ohjelma on kätevin tapa luoda ilmaiseksi .3GP -videotiedostoja – varsinkin kun niiden luominen **WinFF** -ohjelmalla on tehty nykyään mahdottomaksi. Nykyaikaisissa älypuhelimissa voidaan toki käyttää .mp4 -videotiedostoja, mutta ne vievät enemmän levytilaa, ja .3GP -tiedostot ovat ihan siedettäviä – varsinkin jos kyseessä ovat YouTube -leikkeet, jotka eivät alunperinkään ole välttämättä laadukkaita. **MMC** -ohjelman käyttöliittymä on sekä windowsissa –että linuxissa täysin samanlainen. Kuvassa näet kuinka tämä ohjelma muuntaa *Cohen-Partisan720x576.flv* -nimisen tiedoston **3GP** -tiedostoksi. Muunnoksen laatu on täysin siedettävä, kun ajattelee, että video esitetään pienessä matkapuhelimen näyttöruudussa. Mielestäni juuri tämä ohjelma saattaisi saada ensimmäisen palkinnon maailman yksinkertaisimmasta käyttöliittymästä, ja hyvästä toimivuudesta. Allaolevassa kuvassa näet erään konversion tuloksen, eli **Karhun Santun** esityksen

hevosista (teemana hevoset, lampaat, keittiöjakkara - ja minä). Allaolevasta kuvasta näet konversion lopputuloksen formaatista **.flv** formaattiin **.3GP**:

Toivottavasti nyt ymmärsitte mitä haluan sanoa, ja jollette ymmärtäisikään, niin sitä pahempi tosiasioille. Kotiin ei kuitenkaan kannata mennä asiaa pohtimaan, sillä kotiin on niin moni kuollut, ja joutunut sieltä kannetuksi jäykkien poikien kuljetusautoon. Voi tietenkin olla, että et onnistu mitenkään konvertoimaan videotiedostoja **.3GP** -formaattiin – ainakaan kaikissa distroissa. Tällöin eräänä hyvänä vaihtoehtona on käyttää **.mp4** -formaattia, joka nimenomaan tällä ohjelmalla tehtynä nämä tiedostot käyvät sellaisenaan uudemmille nokialaisille multimediapuhelimille. Kun näiden tiedostomuotojen kesken tehdään valintaa, kannattaa huomioida se, että **.3GP** -tiedostot vaativat vain murto-osan siitä levytilasta, jonka **.mp4** -videot vaativat. Niinpä **Pulttiboisien** ”sileenjuoksija” -video vaatii **.mp4** -videona lähes 8 megatavua, kun taas vastaavalla sisällöllä varustetun **.3GP** -tiedoston koko jää alle megan. Valinta on helppo, jos levytilaa on käytettävissä gigatavukaupalla, kuten **N96** ja **N97** -puhelinmalleissa, ja näitä uudemmissa multimediapuhelimissa.

PSP Video Converter ja MP4

Linuxille on tarjolla **PSP Video Converter** -niminen ohjelma joka täytyy asentaa lähdemuodosta. Se on optimoitu tekemään videoleikkeitä *Sony*n PSP -laitteille. Jos käyttöjärjestelmänä on **Ubuntu 8.04**, tai uudempi, täytyy ohjelma asentaa lähdekoodista. Se ei kuitenkaan ole sen vaikeampaa kuin ohjelmien asentaminen yleensä, koska itse asennusprosessi on automaattinen, ja jos se keskeytyy, ohjelma ei yksinkertaisesti asennu. Windowsissa tätä vastaa **PSP Video9** -ohjelma. Jotta olisi jotakin mistä asentaa, hankitaan linuxille netistä ensin purettava **.tar.gz** -tiedosto, ja puretaan se esimerkiksi `/käyttäjänimi/home` -kansiossa sijaitsevaan `/ohjelmat` -kansioon. Purkukansiossa pitäisi näkyä kansio, jonka nimenä on **pspvc-install-0.3**. Ennenkuin asennat itse ohjelmaa, pitäisi asentaa ohjelman tarvitsemat riippuvuudet:

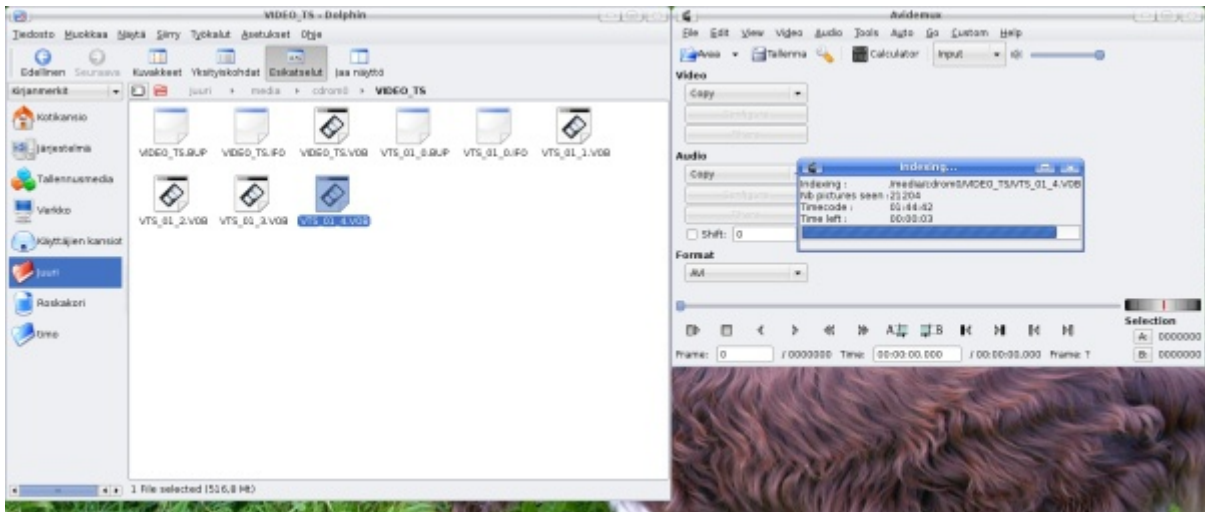
```
$ sudo apt-get install libgtk2.0-dev libfaac-dev libxvidcore4-dev nasm build-essential
```

Nämä ovat lähinnä *kehityskirjastoja*, joita asennusohjelma käyttää rakentaessaan lopullista ohjelmaa. Jos osa niistä on jo asennettu, jättää komento **apt-get** ne huomiotta, ja asentaa vain puuttuvat komponentit. Itse **PSP Video Converter** -ohjelman asennuskomento on:

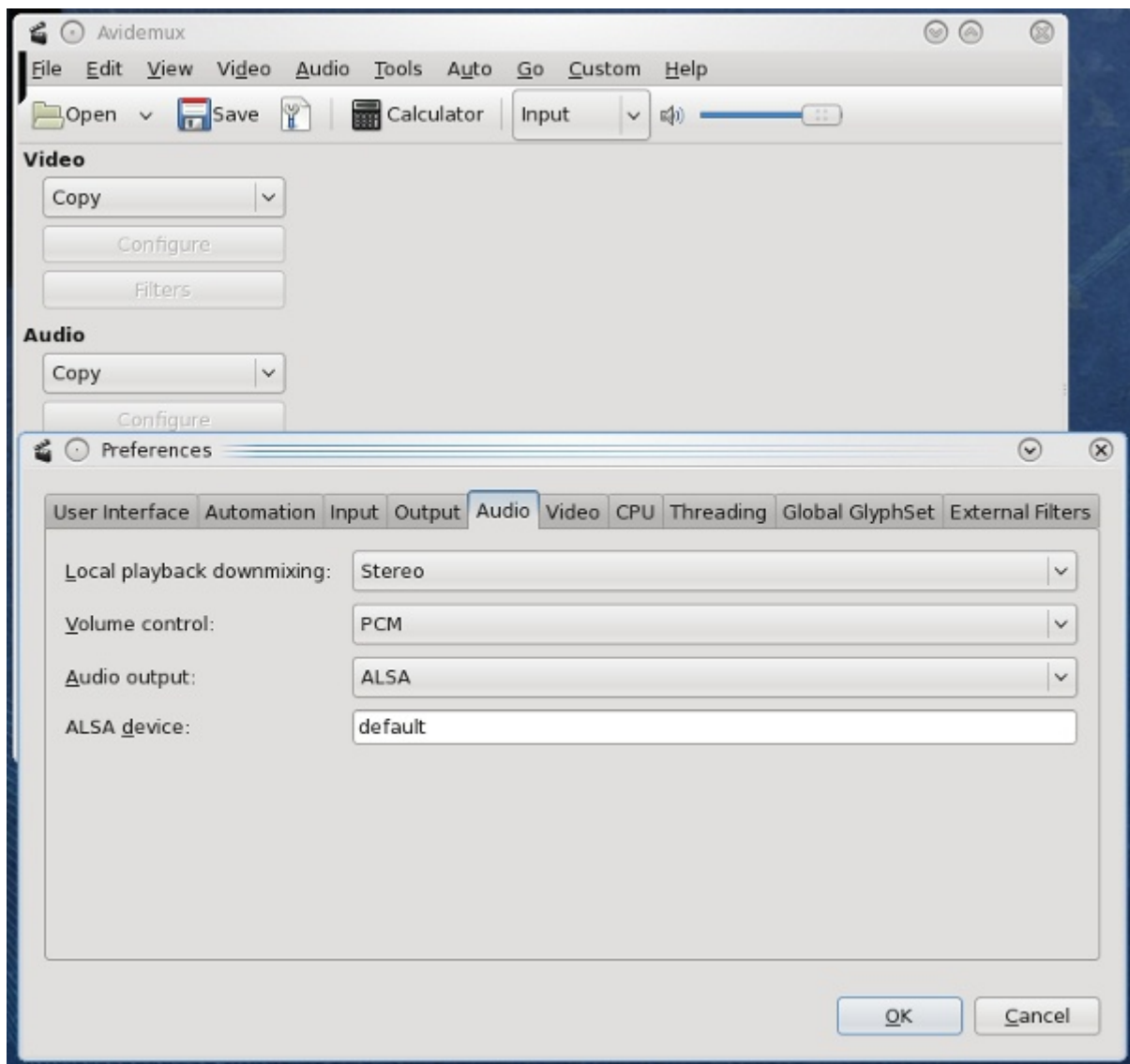
```
sudo ./install.sh
```

ja se annetaan komentokehoiteikkunassa. Asennus saattaa olla pitkä prosessi – riippuen koneen nopeudesta ja muistiresursseista. Kun asennus on päättynyt, tulee asennusikkunaan viesti "*PSPVC installation completed*". Pääohjelma asentuu `/usr/local/bin` -kansioon, ja sen nimi on **pspvc**. Ohjelman tarvitsemat **FFMpeg**, **FFServer**, ja **X264** -ohjelmat asentuvat `/usr/local/share/pspvc/bin` -kansioon. Kannattaa huomioida se, ettei ohjelmaa löydy paketinhallinnan kautta, ja sitä ei voi sen kautta myöskään poistaa. Jollei ohjelmaa käytä, tai se ei vastaa odotuksia, kannattaa se vain jättää paikoilleen, eikä etsiä kansioita, joissa siihen on viitteitä, ja poistaa komponentteja maunallisesti, koska se on täysin turhaa. Mitä taas asennukseen tulee, merkitsee virheilmoitusten puuttuminen yleensä asennuksen onnistumista, ja käynnistyvalikkoon ilmaantuu asianomainen kuvake, ja ohjelman käynnistymine onnistuu. Ohjelmasta voi vain sanoa sen, että se tekee todella hyvää jälkeä, ja audiokin kuulostaa sen luomissa **.mp4** -videotiedostoissa erittäin hyvältä, koska sen tasoa pystyy säätämään. Tietenkin, jos audion taso ei ole kovinkaan korkea alunperinkään, ei tämä ohjelma sitä pysty parantamaan. Jollei nokialaispuhelimesi pysty näyttämään ohjelmalla luotua videota, ja soittaa esimerkiksi vain ääntä, käytä puhelimen omaa *videon muokkaus* -toimintoa, ja tallenna video puhelimesiasi uudelleen, ja nimeä sitten muunnoksessa tulostettava **muokkaa-vid** -video haluamallasi tiedostonimelle, ja poista sitten alkuperäinen tiedosto. Tekemäsi muunnos sopii varmasti nokialaiseesi paremmin. Ylläolevassa kuvassa näet meneillään olevan muunnoksen **PSP Video Converter** -ohjelmassa **.flv** -tiedostomuodosta **.mp4** -tiedostomuotoon. Ohjelma toimii tässä tapauksessa 32-bittisessä **Kubuntu 8.04** -linuxissa.

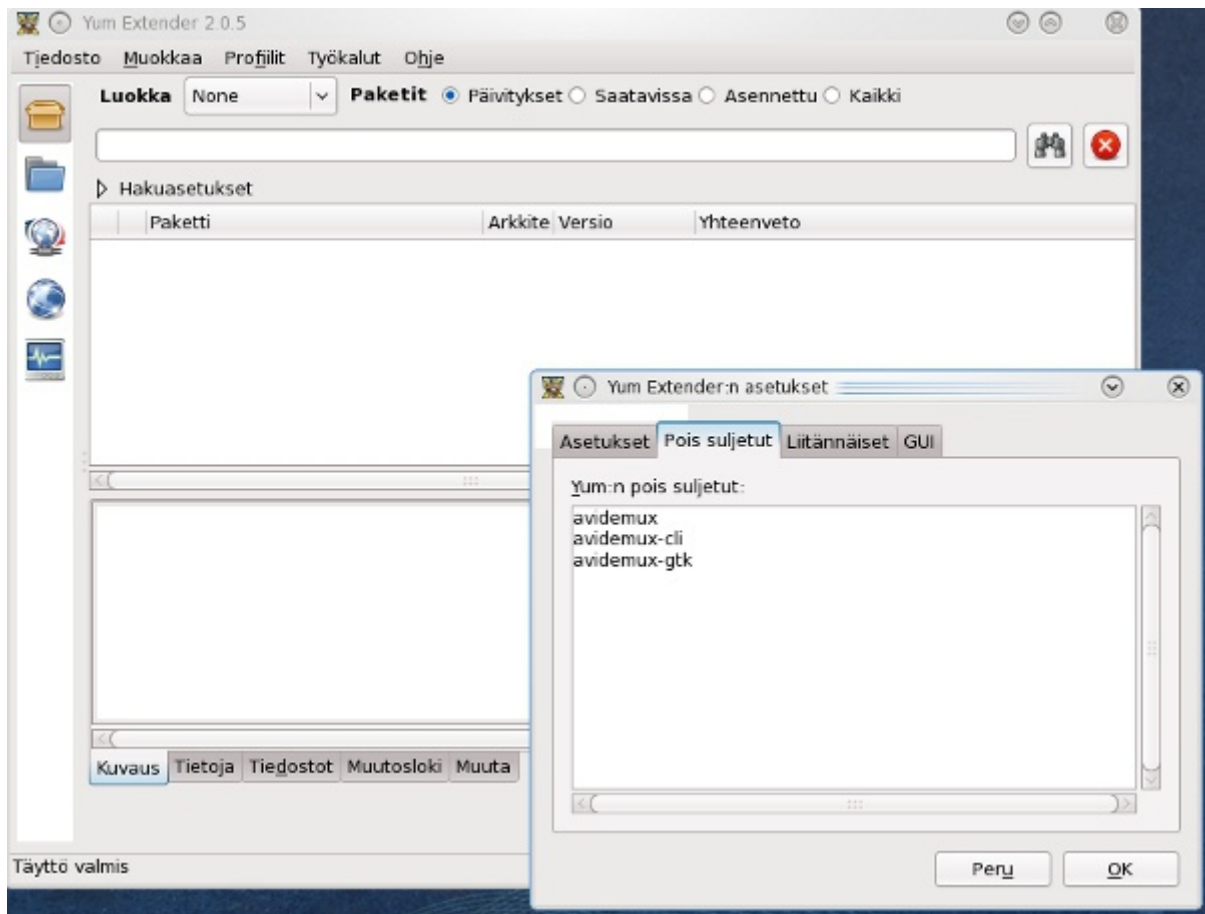
AviDemux – useita formaatteja

AviDemux -ohjelmaa saa sekä windowsiin -että linuxiin. Jos tarvitset nimenomaan ohjelmaa, jolla videoita voi kääntää formaatista toiseen, tässä on luotettava työkalu sellaiseen. Tällä ohjelmalla voit myös säätää videota, kuten sen tummutta ja värejä, ja korostaa äänenvoimakkuutta, tai hiljentää sitä. Tällä ohjelmalla luotavat **.mp4** -tiedostot eivät kuitenkaan välttämättä käy sellaisinaan nokialaispuhelimille, eikä **PC-Suite** -ohjelman **VideoManager** osaa niitä käsitellä. Minulle ei ole vielä täysin selvinnyt se, miksi **AviDemuxin** tai **WinFF** -ohjelman tekemät *Apple iPhone* -konversiot eivät nokialaisille kelpaa, vaikka niiden tiedostotunniste onkin **.mp4** - ja miksi taas **Mobile Media Converterin (MMC)** luomat **.mp4** -videotiedostot sopivat sellaisinaan. Samoin tuntuvat kelpaavan *YouTubesta Firefoxin* lisäpalikan avulla imuroidut **.mp4** -videot. Syynä saatta olla hyvinkin se, että **MMC** -ohjelmassa oleva **FFMpeg** -ohjelma on juuri oikeanlainen, eli siihen on saatu mukaan juuri tarvittavat vivut ja vipstaakit. Toinen minulle käsittämätön juttu on **Avidemux 2.5.0** kehitysversion kyvyttömyys käyttää ALSA -ääniajureita, kun homma onnistuu mainiosti käyttämällä vanhempaa **Avidemux 2.4.4** -ohjelmaversiota, jonka oikeat, ja toimivat ääniasetukset näet allaolevasta kuvasta.

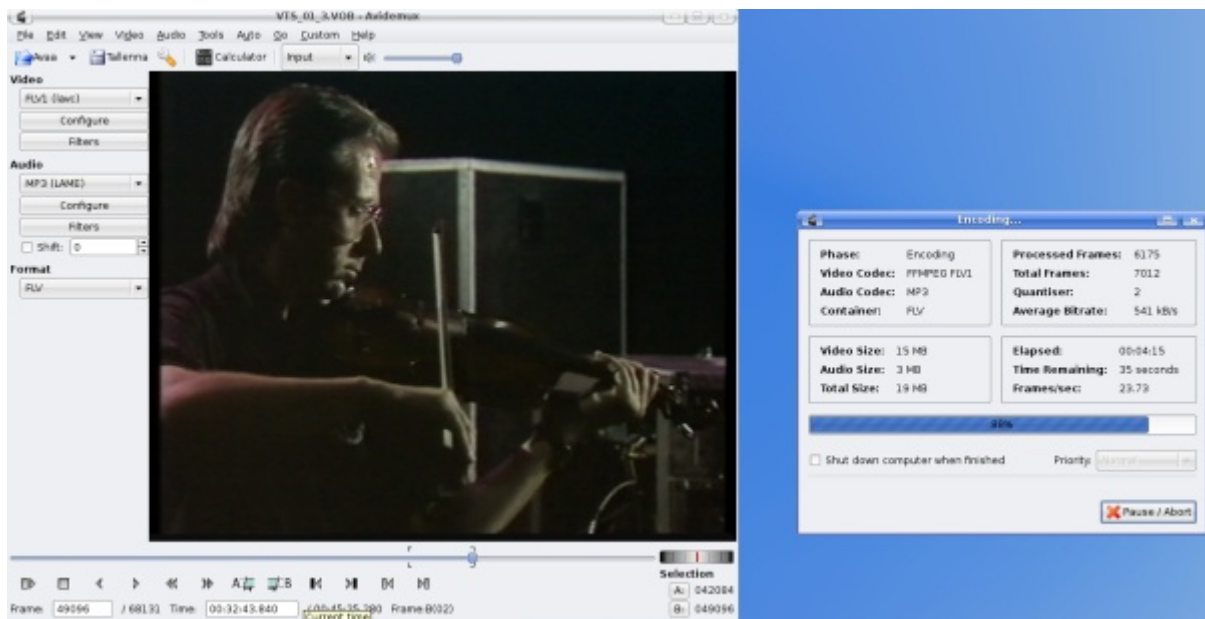

Oletetaan seuraavassa, että meillä on käytössä **Fedora 11**. Siinä ongelmia aiheuttaa se, että mikäli systeemiin asennetaan vanhempia ohjelmaversioita (**Avidemux 2.4.4**), ehdottaa graafinen **Yum Extender** oitis, että **Avidemux 2.5.0** -päivitys olisi saatavilla, eli se versio, joka ei toimi. Onneksi päivityksen voi estää ehdottelemasta uudempia ohjelmaversioita määrittämällä poissuljettavat ohjelmat asetuksissa kuten allaolevassa kuvassa on tehty. Määritykseen voi lisätä siis aina sellaisia ohjelmia, joiden tietyt versiot toimivat moitteetta. Kysessä tässä nimenomaisessa **Avidemuxin** tapauksessa on se, että nykyisin jokaiseen uuteen linux-distroyon puoliväkisin ympätty **pulseaudio** ei sovellu käytettäväksi yhdessä eräiden **SB Audicy 2** -äänikorttien kanssa, ja äänimiksereistä **Alsamixergui** ei toimi oikein. Yleensä **pulseaudio** kannattaa poistaa distroyta – mikä saattaa olla hankalakin juttu eräiden riippuvuuksien vuoksi, ja poistossa saatetaan menettää monien **GNOME** -ohjelmien äänitoiminnot. **Fedora 13** -versiossa pulssi kannattaa säilyttää, koska siinä se toimii.

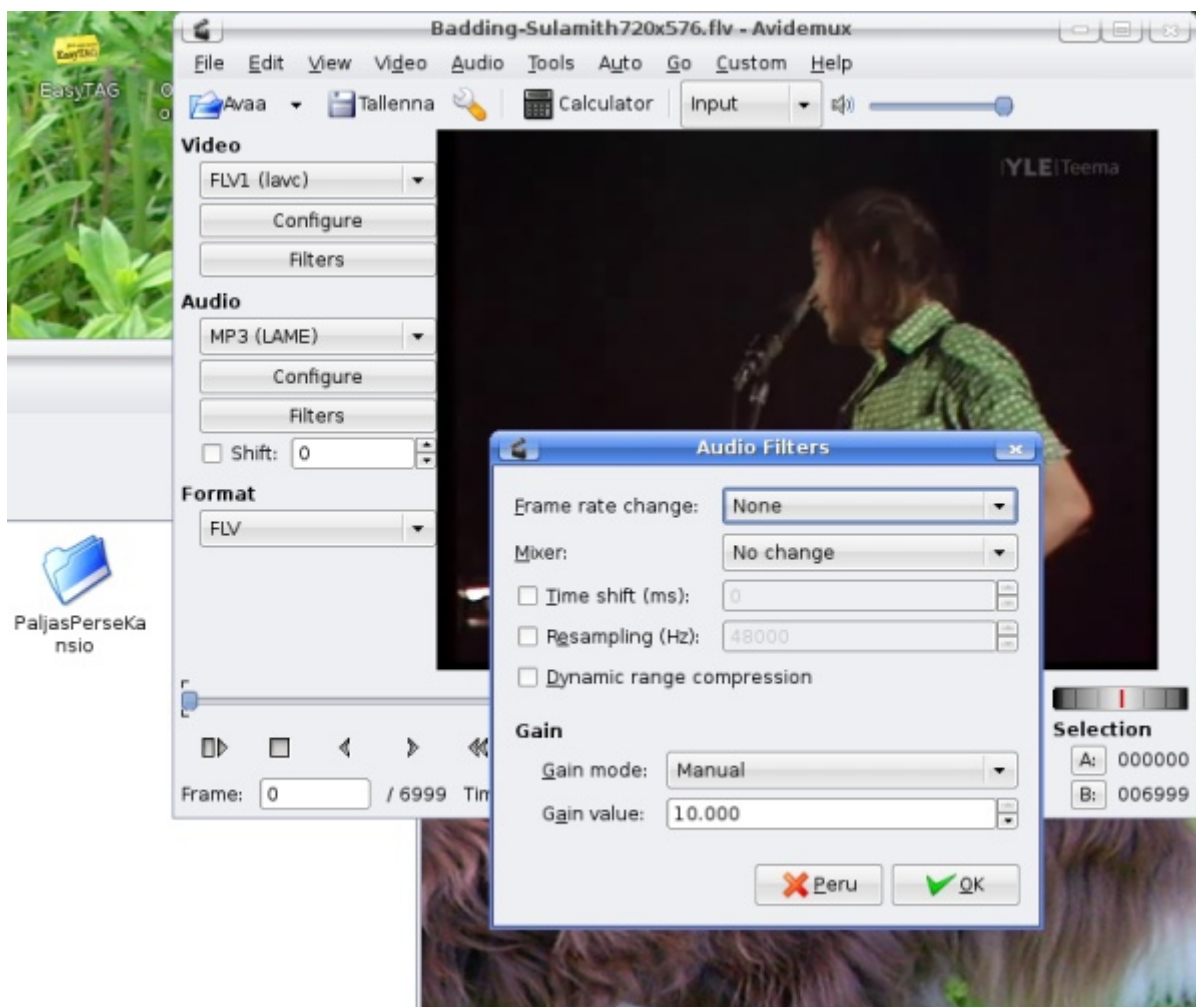

Normaalisti konvertoitavia videoita tulee käsittelyyn kun oman videokameran otoksista halutaan laittaa jotakin nettilevitykseen, tai siirtää puhelimeen, josta niitä taas voi lähettää tuttavien puhelimiin. Voi vain kuvitella miten nämä närkästyvät kun puhelimen muutoinkin rajalliseen muistiin tunkee tuuttavien lähettämiä vauvavideoita, jotka ovat toinen toistensa kopioita. Ehkä kuitenkin eniten valmiita videoita hankitaan paljon netistä, jossa niitä on tarjolla ilmaiseksi, ja todella paljon – ja taas tarvitaan konversiota, koska flashit eivät käy ainakaan puhelimiin. Esimerkiksi linuxin vakiovarusteisiin kuuluva **youtube-dl** -komentoriviohjelma lataa *YouTube* -tiedostot aina **.flv** -formaattissa, joka ei sinällään sovellu esimerkiksi puhelimille. Monasti nämä valmiit videot on kuitenkin asetettu tarjolle laittomasti, eli jakajalla ei ole asianmukaisia lupia, mutta se nyt ei ole tyhmän imuttajan vika sinällään. Ne eivät ole laadultaan yleensä kovinkaan korkeatasoisia, koska niissä täytyy tinkiä nimenomaan kuvakoossa ja äänenlaadussa, jos tarkoituksena on pitää videotiedostojen koko kohtuuden rajoissa. Paljon näkee videoita, joita joku on kuvannut kamerallaan jostakin konsertista, mutta ne kylläkin kannattaisi unohtaa, koska ääni on useimmissa pahasti yliohehkaantunut, ja säröytynyt, ja ääni on muutenkin sanelukonenauhurin tasoa, jos sitäkään. Vanhoilta VHS -kaseteilta voi tietenkin siirtää videoita suoraan tietokoneelle, jos käytössä on siihen sopiva näytönohjainkortti, tai erillinen laite. Parempi konsti on kopioida VHS -nauhurilta ohjelma, tai elokuva DVD -nauhurille käyttämällä VHS -nauhuria, ja tallentavaa DVD -laitetta. On kuitenkin aivan oma hommansa ripata videoita DVD -levyltä, ja pätkäilin varsin pitkään tämän ongelman kanssa, koska ohjeita tähän ei ollut saatavissa. Nettipalstoilla annettuihin näennäisohjeisiin kannattaa suhtautua varauksella. Otetaan siis esimerkkitapaus. Minulla on eräs vanha VHS -videonauha, jolle olen tallentanut aikanaan televisiosta **Leonard Cohenin** Madridissa pitämän konsertin. Tässä nimenomaisessa esityksessä asialla on ollut harvinaisen tyhmä suomentaja, joka on epäonnistunut lähes kaikessa – jos käännoiksi vertaa vaikkapa jo iäkkään **Cohenin** Lontoon konsertin taltiointiin, ja sen suomennokseen, joka on täysin omalla tasollaan. Ei pitäisi yrittää olla vitsikäs jos taidot loppuvat kesken, ja jos kropassa ei asuskele jokin suuren runoilijan sielu. No niin. Halusin siis tästä mainitusta **Cohenin** Madridin konsertista DVD -version. Kun VHS-nauhoite oli tallennettuna ja viimeistelty DVD -levylle, laitoin tämän kyseisen DVD -levyn tietokoneeseen, ja avasin levyn sisällön kuvaketta näpäyttämällä. Levyltä löytyi joukko **.VOB** -tiedostoja, joilla epäilin olevan videoinformaatiota, ja joista kopion yhden tietokoneeni kovalevylle, ja valitsin sen sitten avattavaksi **Avidemux** -ohjelmaan. Ohjelma indeksoi tiedoston, ja sen jälkeen siitä saattoi leikata haluamansa pätkän, ja tallentaa sen (tässä tapauksessa tein homman **.flv** -muodossa). Kuvassa lienee meneillään juuri mainittu indeksointi. En minä tosiasiaa tiedä mitä helvettiä ohjelma oikein *indeksoi*, mutta mitä väliä sillä on, kun lopputulos on tyydyttävä. Senkun ideksoi kaikessa

rauhassa. Käy melkein kuin **Pimiän Vapulle**, joka yrittää olla, omalla, punkeroisella, ja pyylevällä tavallaan, hauska, mutta ei kuitenkaan sitä ole – ei ainakaan minun mielestäni. Netissä on pyörinyt jo kuukausia muuan videopätkä jossa naikkonen tiukka *BigBrother*-ohjelmassa joltakulta katsomossa istuvalta, onnettomalta **Timo Kinnuselta** tämän nimeä. Kyseessä en ole minä, vaan joku muu – mahdollisesti täysin hatusta vedetty henkilö, tai huono näyttelijä. Tämä mainittu hemmo on pysytellyt koko ajan huipulla Googlen listoilla, jonka voi todeta käyttämällä hakusanoja *timo kinnunen*>. Jotakinhan se tietenkin kertoo ihmisestä, kun ylipäättään menee tuollaista paskaohjelmaa katsomaan. Muistuu tuosta **Pimiän Vapusta** auttamatta heti mieleeni muuan **Pimiän Topi**, joka oli aikanaan Rauhan maatilan potilasporukassa köksänä, ja itsekin, luonnollisesti, Rauhan potilaana. Mies oli erittäin arvaamaton, ja vaarallinen, ja hyökkäsi päin pienimmästäkin ärsytyksestä. Minäkin taisin sanoa sille pari kertaa, että vain harvoin näkee noin lökkäpöksyistä köksää – ja sitten jo pakeninkin miestä niin kovaa kuin pääsin, ja niin että metsä vaan rytisi, kun tämä lamasi perässä gorillalaiset kädet levällään, leveä, raa'annäköinen suu puristuneena tiukaksi viivaksi, ja silmät päästä villisti pullottaen. Juuri tämä mainittu äreä miespotilas tulee auttamatta mieleeni aina kun näen televisiossa tämän **Pimiän Vapun**, jolla käytöskoulu on jäänyt pahasti kesken, ja jolla hulluus väijyy jokaisella ovella. En yksinkertaisesti mahda tälle kaksoismielikuvalleni mitään.

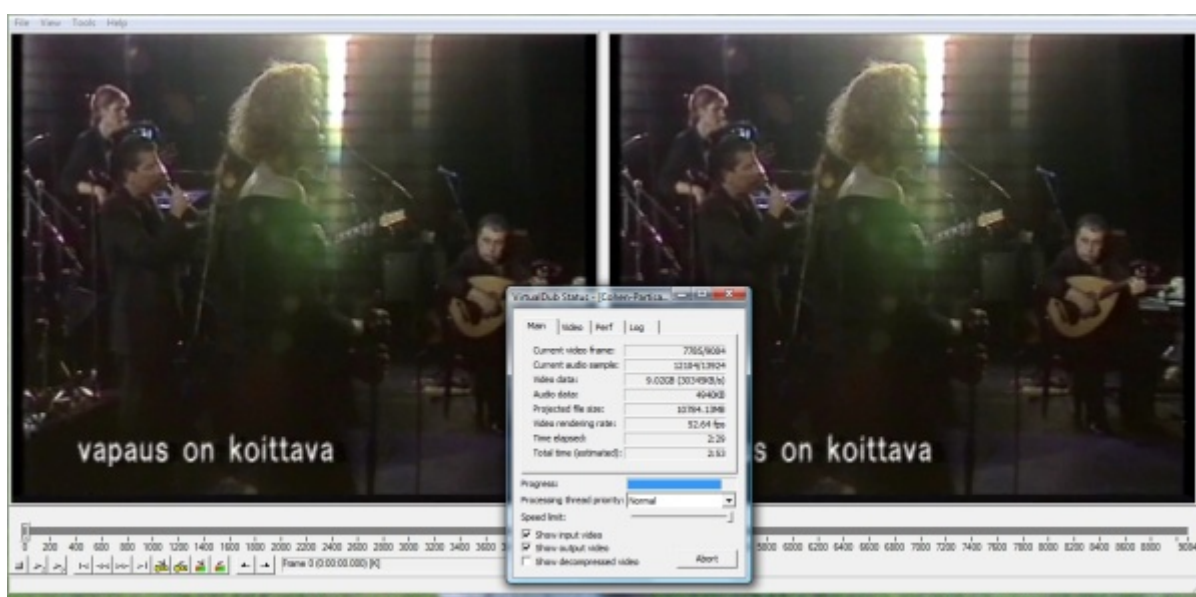

Cohenin jokainen konsertti muistuttaa jotakin harrasta, uskonnollista toimitusta, jossa esittäjät ovat koko ajan eräänlaisessa transsissa, ja sellaista näkee aika harvoin. Mies on muutoinkin sangen hauska työistuvine pukuineen, ja hyvine käytöksineen, ja ainaisine kiittelemisineen. Oikea herrasmies! Minusta on erittäin hupaisaa että voin halutessani laittaa näitä leikkeitä omaan puhelimeeni, ja katsella niitä sillointällöin minatyörikoossa. En lakkaa koskaan ihmettelemästä ihmislajin teknistä osaamista, ja sitä, kuinka tiedemiehet tuottavat meille jatkuvasti lisää leikkikaluja, kuten 3g -puhelimia. Muistan kuinka suomensin aikanaan MIT -instituutin tutkimuksia, joissa esiteltiin vielä piirustuspöydällä olevia ideoita liikenteessä käytettävistä orientoitumiskartoista, ja kuinka ihmiset ihmettelivät, että mitenkä kukaan nyt sellaisia voisi tarvita? Puhuttiin 50-megabitin olohuoneesta, ja siitä, että videoista luodaan kodeissa omia versioitaan. Näin ei kuitenkaan käynyt – tekijänoikeuskysymysten vuoksi. No, kaupparatsut panevat ihmiset tarvitsemaan kaikenlaista, ja nyt meillä on tarjolla vaikkapa sinällään täysin tarpeettomia navigaattoreita joka lähtöön. Sanoisin, että kyllä nämäkin ideat vaikuttivat paljon paremmilta kun ne vielä olivat suunnitteluasteella, sillä kuka nyt tosissaan tarvitsee navigaattoria jokaisella huussireissullaan, tai ajellessaan teitä jotka muutoinkin muistan ulkoa – joissa tapauksissa navigaattoreita enimmäkseen kai käytetään. Eipä silti: on minullakin puhelin, joka näyttää tarvittaessa missä ollaan, ja onko pankki kulman takana, ja mistä löytyy lähin huoltosikka – eli on siitä hyötyäkin, jos ollaan oudossa taajamassa, mutta erämaissa ja tutuissa paikoissa ominaisuudesta ei ole hyötyä. Mutta tästä huolimatta: on aina yhtä hupaisaa kun voi katsella itse tallentamaansa videota puhelimesta, ja muistella sitä miten aikanaan katseli esitystä televisiosta -aikana jolloin ei ollut varsinaisesti vielä tarjolla musiikin taivaskanavia. Allaolevassa kuvassa näet **Avidemux** -konversion, jossa alkuperäislähteen äänen tasoa on nostettu maksimiinsa, koska se on usein videoilla luokattoman pienellä tasolla.

Ylläolevassa kuvassa olen siis kopsaamassa **Rauli Badding Somerjoen** esitystä *Sulamit*, jossa *raulipoika* laulaa, lievästi sanottuna, rankasti pieleen, mutta todellisella antaumuksella, kuten aina. Huomaa kuvasta myös *PaljasPerseKansio* -niminen kansio, jossa on kokoelma perseitä, tiätty.

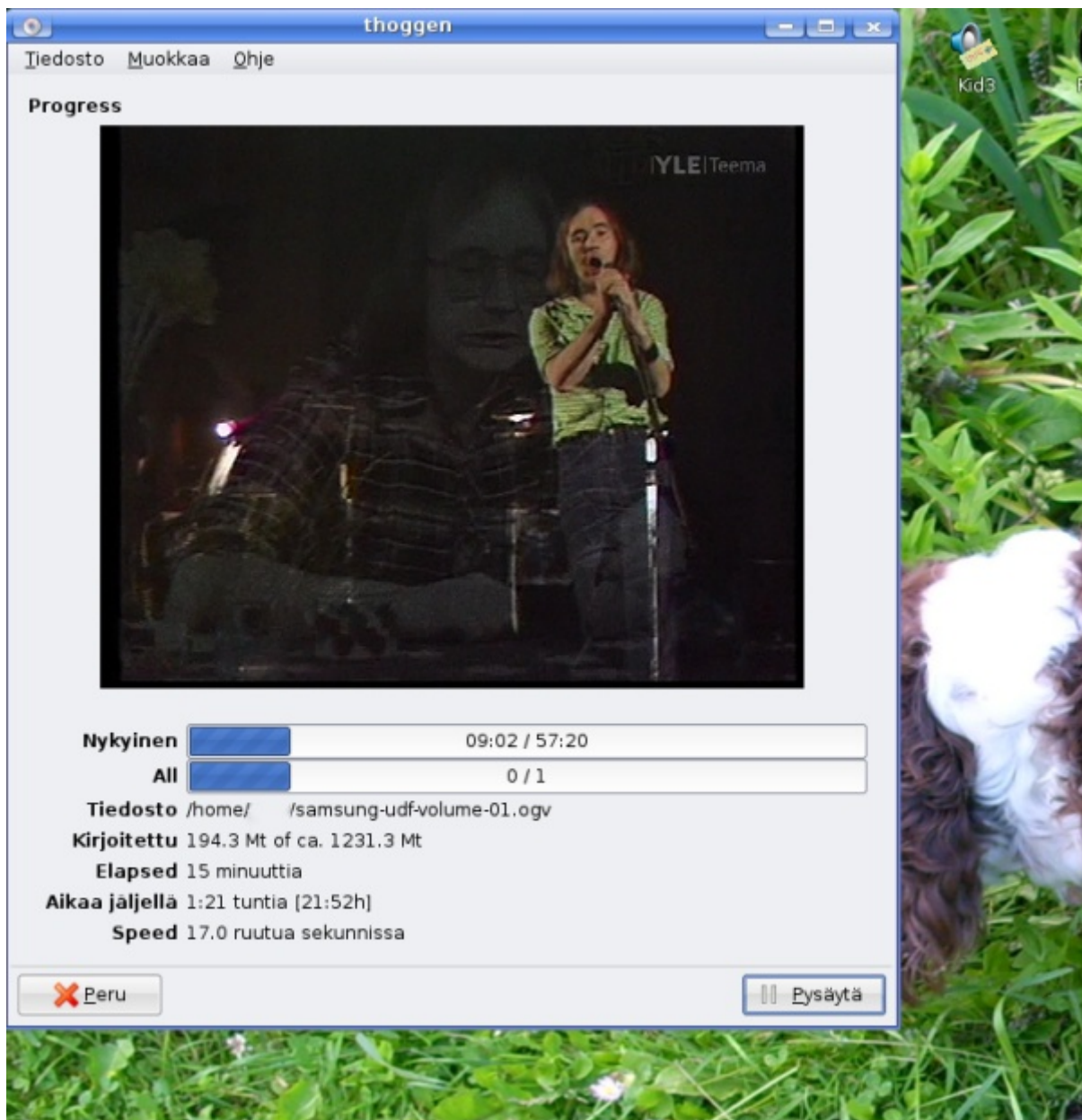
VirtualDub

Vaan on windowsissakin tarjolla täysin ilmaisia ohjelmia, joilla voi käsitellä **.VOB** -tiedostoja, joita DVD -levyiltä löytyy, ja muuntaa niitä **.AVI** -tiedostoksi. **VirtualDub** on eräs tällaisista, ja sen käyttöliittymän näet ylläolevassa kuvassa. Muista systeemiin mahdollisesti asennettavista resursseista mainittakoon **FFdshow**, joka sisältää paljon koodekkeja, joista on suurta hyötyä myös **VirtualDub** -ohjelmalle – jotta

tämä osaisi näyttää .AVI -tiedostoja. Olen kokeillu tätä ohjelmaa **Windows Vistassa**, ja tarpeellisten koodekkien lisäämisen jälkeen ohjelma toimii moitteetta. Ohjelma muistuttaa tavattomasti linuxissa toimivaa **Avidemux** -ohjelmaa, mutta erona on esimerkiksi se, että **VirtualDubilla** luodut .AVI -tiedostot kelpaavat **Windows Movie Makerille** – kun taas **Avidemuxin** tekemät .AVI -tuotokset eivät kelpaa. **Windows Movie Maker** on taas erittäin käyttökelpoinen kun halutaan luoda mahdollisimman pieniä .WMV -tiedostoja, ja sillä voidaan helposti muuntaa 80 megatavun .AVI -tiedosto 6 megatavun .WMV -tiedostoksi, joka taas soveltuu mainiosti esimerkiksi sähköpostien liitteeksi. Ylläolevassa, käsittelemässäni videossa laulaa **Leonard Cohen** Madridissa, ja tytöt hytkyvät vieressä ikäänkuin transsissa. Erikoista tuossa aikanaan televisiossa esitetyssä konsertissa oli käännöstyö, jossa kääntäjä koetti olla mielestään vitsikäs, mutta onnistui tuhoamaan esityksen typerillä vitseillään.

Thoggen

Eräs kätevä rippausohjelma on **Thoggen**, jonka näyt täydessä toiminnassa ylläolevassa kuvassa. Purettavan on *Samsung UDF Volume*, jossa on tavaraa noin 1.2 -gigatavua, ja koko hommaan näyttäisi menevät ainakin tunti. Ohjelman antamiin tiedotteisiin ei kannata uskoa. Tässäkin kuvassa komeilee **Rauli Bading Somerjoki**, joka laulaa joko *Sulamitista* tai sitten *Tammerkoskesta*. Se, että ohjelma enkoodaa audion .ogg -formaattiin, ei haittaa, koska se voidaan enkoodata **Avidemux** -ohjelmassa haluttuun muotoon.

Lopulta jää sitten se tuhannen taalan kysymys, onko tällainen rippaaminen laillista? En osaa sanoa kun en ole lakimies, mutta

en ole ainakaan koskaan kullut laista, joka kieltäisi ohjelmasisältöjen kopsaamista omaan puhelimeen, tai leikkeiden luomisen omaan käyttöön. YLE näyttää tarjoavan sivuillaan juuri näitä samoja videoita vapaasti katseltavaksi, joten eivät ne mitään valtakunnansalaisuuksia ole. Eri asia olisi jos minä lataisin muiden tekemää musiikkia tai videoita esimerkiksi *YouTube* -palvelimelle, mutta en näe mitään syytä miksi tekisin niin. En pidä siitä, että minä olen maksanut musiikista tai elokuvista monta kasaa pähkinöitä, ja sitten kaikki muut saavat nämä samat *jutskat* ilmaiseksi käyttöönsä. Hölmöhän minä olisin! Olenpahan vain saanut kokeilla miten rippaustemppu onnistuu. En ole myöskään koskaan kirjautunut *YouTube* tai *FaceBook* -palvelimille muiden tavoitettavaksi, koska siellä näkyy olevan jo ennenstään kokonainen leegio erilaisia *timokinnusia*, joista osa lienee kai piloillaan luotuja. Kuka täysjärkinen muka kuvauttaisi itseään paskalla istumassa huusissa? Ei kai ketään oikeasti kiinosta millainen *pönttö* minä oikeasti olen! Minä en pidä *FaceBookista*. Siitähän syntyy helposti sellainen näennäisvaikutelma, että kaikilla olisi sadottain ystäviä, ja sosiaalinen elämä olisi vilkasta. Mutta mitä musiikin jakeluun tulee, ovat asialla *YouTubessa* läes aina ihailijat, ja ihmiset, jotka haluavat söhäistä systeemiä, tai sitten palata nuoruuteensa, jolloin ne tai nämä artistit olivat kuuluisia, mutta jolloin Suomessa ei ollut vielä edes televisiota, ja jos olikin, ei siinä näytetty videoita. *YouTubessa* on tarjolla viljalti halvalla digikameralla kuvattuja otoksia erilaisista konserteista, ja mukana on myös aivan ilmeisiä kaupallisia videoita, ja vain harvat näistä ovat artistien itse sinne lataamia. Siellä oli joitakin aikoja sitten mm. **Jipun** esittämä *Tuonelan koivut*, joka oli teknisesti sangen korkealaatuinen esitys, mutta joka poistettiin sieltä todennäköisesti levy-yhtiön tai videon tekijöiden pyynnöstä. Tämä on täysin naurettavaa, sillä kukapa ostaisi kyseistä videota kun saatavilla on YLE:n sivustojen ja *YouTuben* kautta konserttiversio kyseisestä biisistä. Samoin kävi **Hank Williams Jr.** -esittämälle kappaleelle *Jambalaya*. Tämäkin on typerää, sillä ketäpä kiinnostaisi hankkia videota jostakin amerikkalaisesta tenavatähdestä, jonka isoisä on kuuluisa kantrilaulaja. Jos nyt joku ehti näitä ladata omalle koneelleen, niin heitä tuskin kannattanee tästä syyttää. Emme vain osaa ajatella sitä, että vain harvoin artistit omistavat tuotantonsa, ja pystyvät määräämään missä sitä saa esittää, ja missä ei. Surullisin esimerkki tästä lienee **John Fogerty**, joka jäi oman tuotantonsa osalta *mopen osalle*. Itse asiassa vain erittäin harvat artistit toimivat omakustannepohjalta, ja jos toimivatkin, niin asia jää harrasteluksi. Nuoren miehen tai naisen on paljon helpompaa pyrki johonkin levy-yhtiöön, ja saada sieltä varma tulo – kuin taistella esimerkiksi netissä kansansuosioista. Tässä piilee kuitenkin ansa, sillä omistusoikeudet ovat senjälkeen pelkkää kauppatavaraa. Tiedämme, että esimerkiksi **Remu Aaltonen** on kärkeäjänyt näyttävästi jo vuosikautia saadakseen itselleen **Hurricanes** -aikoihin levyttämimensä biisien oikeudet, mutta on tässä epäonnistunut. **The Beatles** -yhtyeen levyjä – tai biisejä – ei ole ollut virallisesti kovinkaan helposti saatavissa – mikä johtuu sekin siitä, kuka kulloinkin omistaa heidän tuotantonsa tekijänoikeudet. Tästä huolimatta *YouTubessa* on tarjolla niistä valtaosa, ja varsin laadukkaina kopioina. Emme me voi tietää sitä miksi esimerkiksi mainittu **Jippu** saa pitää **MySpacessa** esillä paria kappalettaan, mutta ei *Tuonelan koivuja*. Mainittu **Jipun** CD-levyjä myydään kirkonkylien marketeissa jopa alle kymppin kappalehintaan per levy, ja ostamalla sellaisen saa ilmeisesti oikeuden kuunnella niitä - muttei oikeutta siirtää biisejä vaikkapa puhelimeen. Miten lie? Mistä näistä kaikista meikämanne voi mitään tietää? Sen vain tiedän, ettei kukaan takuulla pääse kopeloimaan minun kännykkääni, jollen tee muuta rikosta, jonka tiimoilta kännykän sisältöä syynätään. Me konkarit olemme eläneet ajan jolloin biisien kopiointi esimerkiksi radio-ohjelmista oli kansan tapana, ja kukaan ei siitä kärkeäjänyt. Nyt näillä C-kasettikopioilla ei ole suurtakaan arvoa, koska nehan kohisevat vallan vietävästi, ja ne ovat lisäksi vahvasti kompressoituja, ja jo lähtökohtaisesti vääristeltyjä erilaisilla kohinanvaimennusjärjestelmillä. Jos niitä soittaa nyt jollakin kasettisoittimella ilman tietoa käytetystä kohinanvaimennusjärjestelmästä, on äänikuva vahvasti vääristynyt. Turhaan siis pehmenivät nauhurin nappulat hikisten sormien painelemina. Nykyiset radio-ohjelmat ovat samalla tavoin vääristeltyjä, ja kompressoituja – joten ei kai niitäkään kannata tallentaa. Minä en ole koskaan ladannut nettiin muita videoita kuin niitä jotka olen tehnyt itse. Siis sellaisia, joissa laulan jotakin omatekoista laulunrenkutusta weppikameralle. Miksi lataisin sinne mitään josta olen maksanut jotakin? En miksikään!